VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
19.2.2025 (22.1 Ất Tỵ)
Số 22 (4156)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

KỲ HỌP BẤT THƯỜNG LẦN THỨ 9, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Bầu hai Phó Chủ tịch Quốc hội, phê chuẩn bổ nhiệm hai Phó Thủ tướng

[3]

Bộ VHTTDL ban hành Kế hoạch triển khai nhiệm vụ cải cách TTHC trọng tâm năm 2025

[2]

Ra Trường Sa xem "Sơn Ca ba nhất"

[12]

CHỦ ĐỀ CÔNG TÁC GIA ĐÌNH 2025:

"Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng"

[13]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

"Không sao cả"

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Mấy ngày qua, ca khúc Không sao cả *của 7dnight gây sốt toàn cầu và được các sao quốc tế hưởng ứng, cover lấy làm nhạc nền... Nhiều người đã bắt đầu nghĩ nhiều hơn đến hiệu ứng toàn cầu của ngành công nghiệp âm nhạc Việt Nam sau nhiều nỗ lực gần đây của các nghệ sĩ. Đã đến lúc chúng ta thực sự nghĩ nhiều hơn về những hiện tượng này để có thêm quyết tâm xây dựng xu hướng nhạc Việt Nam cho một kỷ nguyên mới, ở đó, văn hóa, nghệ thuật sẽ đóng góp nhiều hơn vào sự phát triển bền vững của đất nước.*

(Xem tiếp trang 2)

ĐỂ XẢY RA CHÁY, NỔ TẠI DI TÍCH:

Làm rõ trách nhiệm thuộc về ai

(VH). Hằng năm Bộ, ngành đều có không ít văn bản nhắc nhở, khuyến cáo các Ban quản lý di tích chú trọng công tác phòng cháy, chữa cháy... Bởi thế, sau nhiều vụ việc đáng tiếc xảy ra, lời cảnh báo nguy cơ cháy nổ tại di tích vẫn luôn mang tính thời sự và chưa bao giờ hết "nóng". Câu hỏi đặt ra là, trách nhiệm thuộc về ai khi để xảy ra hỏa hoạn thiêu rụi di sản văn hóa? [8-9]



Sau vụ hỏa hoạn nghiêm trọng, di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia chùa Làng Vẽ đã bị biến dạng nghiêm trọng. Trong ảnh: Hiện trạng chùa Làng Vẽ sau vụ cháy **Ảnh: T.L**

PHÁT TRIỂN NGHỆ THUẬT BIỂU DIỄN CHUYÊN NGHIỆP:

"Mỏ vàng" phát triển công nghiệp văn hóa

[11]

Nhiều cơ hội để du lịch tàu biển bứt phá

[6]

"Mở cánh cửa" cho những người lầm lỗi

[4]

Bộ VHTTDL ban hành Kế hoạch triển khai nhiệm vụ cải cách TTHC trọng tâm năm 2025

Thứ trưởng Tạ Quang Đông vừa ký Quyết định số 283/QĐ-BVHTTDL ban hành Kế hoạch triển khai nhiệm vụ cải cách thủ tục hành chính trọng tâm của Bộ VHTTDL được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ giao năm 2025.

Trước đó, ngày 8.1.2025, Chính phủ ban hành Nghị quyết số 01/NQ-CP về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu thực hiện Kế hoạch phát triển kinh tế, xã hội, Dự toán ngân sách nhà nước năm 2025 (viết tắt là Nghị quyết số 01/NQ-CP), Nghị quyết số 02/NQ-CP về những nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia năm 2025 (viết tắt là Nghị quyết số 02/NQ-CP). Ngày 4.2.2025, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 240/QĐ-TTg về kế hoạch cải cách thủ tục hành chính trọng tâm năm 2025 (viết tắt là Quyết định số 240/QĐ-TTg).

Để thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ, giải pháp cải cách thủ tục hành chính (TTHC), cắt giảm quy định kinh doanh (QĐKD), đổi mới toàn diện việc giải quyết TTHC, cung cấp dịch vụ công trực tuyến, hiện đại hóa phương thức chỉ đạo, điều hành phục vụ người dân, doanh nghiệp; hoàn thành các chỉ tiêu được giao cụ thể cần đạt được trong năm 2025, Bộ VHTTDL ban hành Kế hoạch nhằm nghiêm túc triển khai chỉ đạo của Bộ Chính trị về công tác cải cách TTHC tại Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22.12.2024; các nhiệm vụ, giải pháp theo yêu cầu của Quốc hội tại Nghị quyết số 142/2024/QH15 ngày 29.6.2024 và các chương trình, kế hoạch, đề án, văn bản được Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành. Đồng thời tăng cường kiểm soát chặt chẽ việc ban hành quy định TTHC trong các dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật (QPPL); rà soát, cắt giảm, đơn giản hóa các TTHC thực chất, hiệu quả, trong đó, tập trung cắt giảm giấy phép; nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác cải cách TTHC.

Theo đó, các nhiệm vụ trọng tâm năm 2025 gồm: Cải cách các quy định TTHC, QĐKD; Đổi mới việc thực hiện, giải quyết TTHC, cung cấp dịch vụ công phục vụ người dân, doanh nghiệp; Chỉ đạo, điều hành trên môi trường điện tử gắn với cải cách TTHC. Trong năm 2025, Bộ VHTTDL quyết tâm hoàn thành 11 chỉ tiêu giao tại Nghị quyết số 01/NQ-CP và 4 chỉ tiêu giao tại Nghị quyết số 02/NQ-CP thuộc nhóm nhiệm vụ, chỉ tiêu về cải cách TTHC, hiện đại hóa phương thức chỉ đạo, điều hành, góp phần triển khai hiệu quả Chương trình hành động của Bộ VHTTDL thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-CP và Nghị quyết số 02/NQ-CP.

T.SƯƠNG

Giảm đến 15% giá vé tàu khách tuyến Bắc - Nam

Từ ngày17.2, ngành Đường sắt chính thức áp dụng các chính sách khuyến mãi, giảm giá vé dịp thấp điểm sau Tết cho tàu khách tuyến Bắc - Nam. Theo đó, hành khách mua vé cá nhân xa ngày các đôi tàu SE1/SE2, SE3/SE4, SE5/SE6, SE7/SE8 có cự ly vận chuyển từ 900 km trở lên; 2 đôi tàu SE19/SE20, SE21/SE22 có cự ly từ 600 km trở lên; đôi tàu SE29/SE30 có cự ly từ 400 km trở lên; đôi tàu SNT1/SNT2 có cự ly từ 300 km trở lên (không áp dụng với loại chỗ khoang 4 giường tàu SE3 và đôi tàu SNT1/SNT2) sẽ được giảm theo thời gian mua vé trước ngày đi tàu.

Cụ thể, khách mua trước từ 10 - 19 ngày, được giảm 5%; mua trước từ 20 - 39 ngày được giảm 10%; mua trước từ 40 ngày trở lên được giảm 15%. Hành khách mua vé cá nhân đôi tàu SPT1/SPT2 chặng suốt ga Sài Gòn - ga Phan Thiết trước ngày đi tàu từ 10 ngày trở lên được giảm 10% giá vé (không áp dụng với loại chỗ khoang 4 giường). Với khách tập thể, đoàn từ 11 - 40 người mua trước từ 10 - 19 ngày được giảm 4% giá vé; trước từ 20 ngày trở lên được giảm 6%. Đoàn từ 41 - 70 người, mức giảm tương đương lần lượt là 6%, 8%; đoàn từ 71 - 100 người, mức giảm tương đương là 8%, 10%; đoàn từ 101 người trở lên, mức giảm tương đương là 10%, 12%.

Ngoài ra, ngành Đường sắt vẫn duy trì chính sách giảm giá vé với các đối tượng chính sách xã hội: Mẹ Việt Nam anh hùng, thương binh, bệnh binh nặng, người khuyết tật, trẻ em, học sinh, sinh viên, đoàn viên công đoàn…

P.V

"Không sao cả"

(Tiếp theo trang 1)

Hiện tượng Không sao cả *của 7dnight gây sốt toàn cầu không chỉ là một cú hích bất ngờ, mà còn là minh chứng sống động cho cách âm nhạc hiện đại có thể bùng nổ trong thời đại số. Cũng như* See Tình *của Hoàng Thùy Linh trước đó, ca khúc này được các ngôi sao quốc tế hưởng ứng, trở thành nhạc nền cho hàng triệu video TikTok, và nhanh chóng chiếm lĩnh không gian mạng. Điều đó đặt ra một câu hỏi lớn: Liệu TikTok đang thực sự mang lại lợi ích cho âm nhạc, hay đang khiến ngành công nghiệp này đi vào một vòng lặp mới, nơi những ca khúc nổi lên như hiện tượng chớp nhoáng rồi lụi tàn nhanh chóng?*

TikTok đang thay đổi cuộc chơi, biến những nghệ sĩ độc lập vô danh thành hiện tượng toàn cầu chỉ sau một đêm. Điều này mang đến một lợi thế không thể phủ nhận: Âm nhạc trở nên phi biên giới, không cần một hãng đĩa lớn chống lưng, không phụ thuộc vào những quy trình quảng bá truyền thống. Nếu trước đây, để một ca khúc Việt Nam có thể vươn ra quốc tế, nó cần đến chiến dịch truyền thông bài bản, những hợp đồng phân phối với các nền tảng lớn, thì nay, chỉ cần một trào lưu nhỏ trên TikTok cũng có thể khiến một bài hát vụt sáng.

Trước đây, khi một bài hát nổi tiếng, nó thường đi theo một chu kỳ quen thuộc: Ra mắt trên các nền tảng streaming, được phát trên radio, truyền hình, rồi dần được công chúng đón nhận qua những lần nghe lặp đi lặp lại. Nhưng với TikTok, chỉ cần một đoạn nhạc 15-30 giây bắt tai, dễ thuộc, dễ ghép trend, một bài hát có thể lan tỏa với tốc độ chóng mặt mà chính nghệ sĩ đôi khi cũng không ngờ tới. Đó là sức mạnh của thuật toán: Khi một nội dung được yêu thích, TikTok sẽ liên tục đề xuất nó đến nhiều người hơn, tạo thành một vòng lặp khiến ca khúc bùng nổ chỉ sau vài ngày.

Tuy nhiên, chính sự nổi tiếng nhanh chóng này cũng đặt ra nhiều thách thức. Thứ nhất, TikTok có thể làm thay đổi cách người nghe tiếp cận âm nhạc. Thay vì thưởng thức một bài hát trọn vẹn, khán giả giờ đây có xu hướng chỉ nghe những đoạn "đinh", phần nhạc dễ gây nghiện nhất, thường là điệp khúc hoặc một đoạn bắt tai. Điều này dẫn đến một hệ quả: Nhiều bài hát được biết đến nhưng ít ai thực sự nghe trọn vẹn cả bài. Những ca khúc chỉ có một đoạn viral nhưng cả bài không có gì đặc sắc có thể nhanh chóng bị lãng quên, vì khán giả chỉ nhớ đến một phần nhỏ thay vì toàn bộ tác phẩm.

Thứ hai, sự lan tỏa của TikTok khiến âm nhạc dễ bị "công thức hóa". Khi thấy một kiểu giai điệu, tiết tấu, hoặc cách xây dựng bài hát dễ viral, nhiều nghệ sĩ và nhà sản xuất có xu hướng chạy theo công thức đó, tạo ra những sản phẩm "đo ni đóng giày" cho TikTok. Điều này khiến âm nhạc ngày càng trở nên đại trà, thiếu sự sáng tạo và chiều sâu. Những nghệ sĩ có cá tính âm nhạc riêng đôi khi cũng phải điều chỉnh phong cách của mình để phù hợp với nền tảng này, nếu không muốn bị bỏ lại phía sau.

Một vấn đề khác cần lưu ý là tính "ngắn hạn" của những bản hit TikTok. Những ca khúc nổi lên từ nền tảng này có thể đạt hàng trăm triệu lượt nghe trong một thời gian ngắn, nhưng cũng có nguy cơ bị thay thế bởi một trend khác chỉ sau vài tuần. Không phải nghệ sĩ nào cũng có đủ chiến lược để duy trì sức nóng sau một hiện tượng viral. Nếu chỉ dựa vào TikTok mà không có một hướng đi dài hơi hơn, nghệ sĩ có thể bị đóng khung trong danh hiệu "one-hit wonder" - chỉ có một bài hit rồi biến mất.

Tuy nhiên, nói đi cũng phải nói lại, TikTok vẫn là một cánh cửa rộng mở cho những nghệ sĩ trẻ, đặc biệt là những nghệ sĩ indie, không có nhiều cơ hội tiếp cận với thị trường lớn. Nó giúp âm nhạc được dân chủ hóa hơn, khi bất kỳ ai cũng có cơ hội để bài hát của mình đến với khán giả toàn cầu. Những hiện tượng như Không sao cả *hay* See Tình *chính là minh chứng cho điều đó: Dù không phải những sản phẩm được đầu tư marketing bài bản ngay từ đầu, nhưng khi gặp đúng thời điểm, đúng xu hướng, chúng vẫn có thể tạo ra những làn sóng mạnh mẽ.*

Điều quan trọng là sau những khoảnh khắc viral ấy, nghệ sĩ sẽ làm gì tiếp theo? Họ sẽ tiếp tục khai thác TikTok như một công cụ chính để tạo hit, hay sẽ tìm cách xây dựng một sự nghiệp âm nhạc vững chắc hơn, nơi khán giả không chỉ nhớ đến một đoạn nhạc ngắn mà thực sự yêu thích toàn bộ sáng tạo của họ? Dù TikTok đang thay đổi cách âm nhạc được tiêu thụ, giá trị cốt lõi của âm nhạc vẫn nằm ở sự chân thành, sáng tạo và khả năng kết nối cảm xúc với người nghe. Những ca khúc như Không sao cả *có thể là bước đệm để thế giới biết đến nhiều hơn về âm nhạc Việt Nam, nhưng để thực sự đặt dấu ấn lâu dài, nghệ sĩ cần có chiến lược và tầm nhìn xa hơn là chỉ chạy theo những trào lưu ngắn hạn.* ■

Hà Nội xếp hạng bốn di tích lịch sử, văn hóa cấp thành phố

UBND thành phố Hà Nội vừa ban hành Quyết định số 735/QĐ-UBND về việc xếp hạng di tích lịch sử, văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn thành phố Hà Nội. Quyết định nêu rõ, xếp hạng di tích cấp thành phố đối với bốn di tích gồm: Di tích lịch sử lưu niệm danh nhân nhà thờ họ Nguyễn, xã Trung Hòa, huyện Chương Mỹ; Di tích lịch sử, văn hóa đình Sen Trì, xã Bình Yên, huyện Thạch Thất; Di tích lịch sử văn hóa quán Gò Mận, xã Hạ Bằng, huyện Thạch Thất; Di tích lịch sử văn hóa nhà thờ dòng họ Nguyễn Chính, xã Bình Minh, huyện Thanh Oai.

UBND thành phố Hà Nội giao UBND các huyện Chương Mỹ, Thạch Thất, Thanh Oai chịu trách nhiệm công khai khu vực khoanh vùng bảo vệ di tích; tổ chức lập hồ sơ cắm mốc giới và triển khai cắm mốc giới trên thực địa theo thẩm quyền và quy định pháp luật hiện hành. UBND các xã Trung Hòa, Bình Yên, Hạ Bằng, Bình Minh, nơi có các di tích ban hành Quyết định thành lập Ban Quản lý di tích; tổ chức quản lý mặt bằng và không gian di tích, toàn bộ hiện vật thuộc di tích; hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di tích, sử dụng nguồn thu của di tích theo quy định của thành phố.

Bên cạnh đó, UBND thành phố Hà Nội nghiêm cấm mọi hoạt động có liên quan tới việc xây dựng, khai thác trong khu vực di tích đã được xếp hạng và khoanh vùng các khu vực bảo vệ. Trường hợp đặc biệt cần sử dụng đất, xây dựng tại di tích phải được phép của UBND thành phố.

V.D

Số hóa Điện Thái Hòa sau trùng tu

Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cho biết, đơn vị này đang phối hợp với Công ty Trách nhiệm hữu hạn UALS (Hàn Quốc) triển khai dự án quét 3D và chụp ảnh kỹ thuật số nhằm xây dựng cơ sở dữ liệu số hóa không gian, kiến trúc độc đáo của Điện Thái Hòa vừa mới được trùng tu. Dự án này không chỉ phục vụ công tác bảo tồn mà còn hướng đến chuyển đổi số di sản, giúp tái hiện chân thực và lưu giữ giá trị văn hóa qua nền tảng số. Đây là tiền đề quan trọng trong việc bảo tồn, quảng bá di sản Huế đến du khách trong và ngoài nước.

Thời gian thực hiện quét 3D và chụp ảnh kỹ thuật số Điện Thái Hòa sẽ kéo dài đến hết năm 2025; quá trình xây dựng cơ sở dữ liệu sẽ hoàn thành vào tháng 6.2026 theo tiêu chuẩn của Việt Nam và quốc tế. Điện Thái Hòa là công trình kiến trúc quan trọng, uy nghi và tráng lệ nhất trong Hoàng cung triều Nguyễn, biểu trưng cho cơ quan quyền lực của triều đình. Đây không chỉ là công trình kiến trúc, mà còn là nơi lưu giữ hệ thống văn thơ theo hình thức trang trí "nhất thi, nhất họa" độc đáo đã được tổ chức UNESCO công nhận là Di sản Tư liệu thuộc Chương trình Ký ức Thế giới khu vực châu Á - Thái Bình Dương.

B.H

KỲ HỌP BẤT THƯỜNG LẦN THỨ 9, QUỐC HỘI KHÓA XV:

Bầu hai Phó Chủ tịch Quốc hội, phê chuẩn bổ nhiệm hai Phó Thủ tướng

● THU SÂM

Hôm nay 19.2, Quốc hội sẽ họp phiên bế mạc kỳ họp bất thường lần thứ 9. Trước đó, trong ngày làm việc 18.2, Quốc hội đã dành phần lớn thời gian cho công tác nhân sự.



Tổng Bí thư Tô Lâm, Chủ tịch nước Lương Cường, Thủ tướng Phạm Minh Chính, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn tặng hoa chúc mừng Phó Chủ tịch Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ nhiệm một số Ủy ban của Quốc hội khóa XV; phê chuẩn đề nghị của Thủ tướng Chính phủ về việc bổ nhiệm Phó Thủ tướng Chính phủ và Bộ trưởng nhiệm kỳ 2021-2026 Ảnh: BÁO NHÂN DÂN

Ông Vũ Hồng Thanh và ông Lê Minh Hoan giữ chức Phó Chủ tịch Quốc hội khóa XV

Theo đó, Quốc hội đã tiến hành bỏ phiếu kín bầu Phó Chủ tịch Quốc hội nhiệm kỳ 2021-2026 đối với hai ông Vũ Hồng Thanh (nguyên Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế Quốc hội) và ông Lê Minh Hoan (nguyên Bộ trưởng Bộ NN&PTNT) bằng hình thức biểu quyết điện tử. Kết quả, có 461 đại biểu tham gia biểu quyết (bằng 96,44% tổng số ĐBQH); có 461 đại biểu tán thành (bằng 96,44% tổng số đại biểu Quốc hội). Với kết quả này, ông Vũ Hồng Thanh và ông Lê Minh Hoan trở thành Phó Chủ tịch Quốc hội khóa XV.

Quốc hội cũng đã tiến hành bỏ phiếu kín bầu Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội khóa XV đối với ông Phan Văn Mãi. Kết quả, có 446 đại biểu tham gia biểu quyết (bằng 93,31% tổng số đại biểu Quốc hội); có 446 đại biểu tán thành (bằng 93,31% tổng số đại biểu Quốc hội). Quốc hội cũng bầu Chủ nhiệm các Ủy ban của Quốc hội khóa XV, gồm: Chủ nhiệm Ủy ban Pháp luật và Tư pháp đối với ông Hoàng Thanh Tùng, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế và Tài chính đối với ông Phan Văn Mãi, Chủ nhiệm Ủy ban Quốc phòng, An ninh và Đối ngoại đối với ông Lê Tấn Tới, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội đối với ông Nguyễn Đắc Vinh, Chủ nhiệm Ủy ban Công tác đại biểu đối với bà Nguyễn Thanh Hải, Chủ nhiệm Ủy ban Dân nguyện và Giám sát đối với ông Dương Thanh Bình. Kết quả có 447 đại biểu tham gia biểu quyết (bằng 93,51% tổng số ĐBQH); có 447 đại biểu tán thành (bằng 93,51% tổng số đại biểu Quốc hội).

Như vậy, Quốc hội đã có hai tân Phó Chủ tịch Quốc hội và các Chủ nhiệm Ủy ban, Phó Chủ tịch Quốc hội Vũ Hồng Thanh sinh năm 1962. Quê quán tại xã Minh Tân, huyện Nam Sách (Hải Dương). Ông có trình độ lý luận chính trị Cao cấp và trình độ chuyên môn là Kỹ sư Chế tạo máy giao thông (xe lửa). Ông là Ủy viên Trung ương Đảng các khóa XII, XIII; Ủy viên Đảng đoàn Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội các khóa XIV, XV. Trước khi được bầu Phó Chủ tịch Quốc hội, ông Vũ Hồng Thanh từng đảm nhận nhiều chức vụ quan trọng như Phó Bí thư Tỉnh ủy Quảng Ninh (3,2015 - 1,2016). Từ tháng 7,2016 đến nay, ông là Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội qua hai khóa XIV và XV, Phó Chủ tịch Quốc hội Lê Minh Hoan sinh năm 1961, Quê quán tại xã Mỹ Trà, thành phố Cao Lãnh (Đồng Tháp). Ông có trình độ lý luận chính trị Cao cấp và trình độ chuyên môn là Thạc sĩ Kinh tế học. Ông là Ủy viên Trung ương Đảng khoá XII, XIII; Đại biểu Quốc hội khóa XI, XIII, XIV, XV. Trước khi được bầu làm Phó Chủ tịch Quốc hội, ông Lê Minh Hoan từng kinh qua nhiều chức vụ quan trọng,

Ông được bầu là Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Tháp giai đoạn 11.2010 - 5.2014. Sau đó ông làm Bí thư Tỉnh ủy Đồng Tháp (từ tháng 5.2014 đến tháng 9.2020). Từ tháng 9.2020 đến tháng 4.2021, ông được bổ nhiệm làm Thứ trưởng Bộ NN&PTNT. Từ tháng 4.2021, tại kỳ họp thứ 11, Quốc hội khóa XIV, ông được Quốc hội phê chuẩn giữ chức Bộ trưởng Bộ NN&PTNT.

Phê chuẩn bổ nhiệm 2 Phó Thủ tướng và các Bộ trưởng nhiệm kỳ 2021-2026

Quốc hội cũng đã tiến hành phê chuẩn đề nghị của Thủ tướng Chính phủ về việc bổ nhiệm chức vụ Phó Thủ tướng Chính phủ đối với ông Mai Văn Chính và ông Nguyễn Chí Dũng. Kết quả có 448 đại biểu tham gia biểu quyết (bằng 93,72% tổng số ĐBQH); có 448 đại biểu tán thành (bằng 93,72% tổng số ĐBQH).

Chiều cùng ngày, tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước Lương Cường đã chủ trì Lễ công bố và trao quyết định của Chủ tịch nước bổ nhiệm các Phó Thủ tướng Chính phủ và Bộ trưởng nhiệm kỳ 2021-2026.

Quốc hội cũng đã tiến hành phê chuẩn các Bộ trưởng nhiệm kỳ 2021-2026, gồm: Bộ trưởng Bộ Xây dựng đối với ông Trần Hồng Minh, Bộ trưởng Bộ KH&CN đối với ông Nguyễn Mạnh Hùng, Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Môi trường đối với ông Đỗ Đức Duy, Bộ trưởng Bộ Dân tộc và Tôn giáo đối với ông Đào Ngọc Dung. Kết quả, có 457 đại biểu tham gia biểu quyết (bằng 95,61% tổng số ĐBQH); có 456 đại biểu tán thành (bằng 95,40% tổng số ĐBQH); có một đại biểu không tán thành (bằng 0,21% tổng số ĐBQH). Như vậy Chính phủ sẽ có thêm hai Phó Thủ tướng mới là ông Nguyễn Chí Dũng và ông Mai Văn Chính. Tân Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Chí Dũng (65 tuổi), quê Hà Tĩnh; trình độ cử nhân ngành máy xây dựng, Tiến sĩ quản lý kinh tế; Ủy viên Trung ương khóa XI đến khóa XIII; đại biểu Quốc hội khóa XIV, XV. Ông Nguyễn Chí Dũng có thời gian dài đảm nhiệm nhiều chức vụ khác nhau tại Bộ KH&ĐT trước khi giữ chức Bộ trưởng ở Bộ này. Tân Phó Thủ tướng Chính phủ Mai Văn Chính 64 tuổi, quê tỉnh Long An, là Thạc sĩ quản trị kinh doanh, kỹ sư Kinh tế nông nghiệp, Ủy viên Trung ương Đảng khóa X (dự khuyết), XI, XII, XIII. Ông Mai Văn Chính từng giữ nhiều chức vụ quan trọng ở tỉnh Long An trước khi làm Phó Trưởng ban Tổ chức Trung ương rồi Trưởng ban Dân vận Trung ương.

Cũng trong ngày 18.2, Quốc hội khóa XV đã thông qua Nghị quyết về cơ cấu tổ chức Chính phủ và số lượng thành viên Chính phủ. Quốc hội quyết nghị sau khi sắp xếp, tinh gọn, Chính phủ nhiệm kỳ 2021-2026 có 14 Bộ, 3 cơ quan ngang Bộ (giảm 5 Bộ và cơ quan ngang Bộ). Cụ thể, gồm các Bộ và cơ quan ngang Bộ: Bộ Quốc phòng; Bộ Công an; Bộ Ngoại giao; Bộ Nội vụ; Bộ Tư pháp; Bộ Tài chính; Bộ Công thương; Bộ Nông nghiệp và Môi trường; Bộ Xây dựng; Bộ VHTTDL; Bộ KH&CN; Bộ GD&ĐT; Bộ Y tế; Bộ Dân tộc và Tôn giáo; Ngân hàng Nhà nước Việt Nam; Thanh tra Chính phủ; Văn phòng Chính phủ.

Quốc hội cũng đã thông qua Nghị quyết về cơ cấu số lượng thành viên Chính phủ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV gồm một Thủ tướng Chính phủ, bảy Phó Thủ tướng Chính phủ; 14 Bộ trưởng; ba Thủ trưởng cơ quan ngang Bộ.■

Hôm nay 19.2, Quốc hội họp phiên toàn thể tại Hội trường, biểu quyết thông qua: Nghị quyết của Quốc hội về chủ trương đầu tư dự án đầu tư xây dựng tuyến đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng; Nghị quyết thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù, đặc biệt để phát triển hệ thống mạng lưới đường sắt đô thị tại thành phố Hà Nội, thành phố Hồ Chí Minh; Nghị quyết về các cơ chế, chính sách đặc thù đầu tư xây dựng dự án điện hạt nhân Ninh Thuận; Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (sửa đổi); Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi); Nghị quyết quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp tổ chức bộ máy nhà nước.

Sau đó, Quốc hội họp riêng, biểu quyết thông qua Nghị quyết về phương án đầu tư bổ sung vốn điều lệ giai đoạn 2024-2026 của Công ty mẹ - Tổng công ty Đầu tư phát triển đường cao tốc Việt Nam (VEC) và một số cơ chế, giải pháp cấp bách cần thiết để triển khai dự án cải tạo, sửa chữa, nâng cấp, xây mới Trụ sở làm việc cơ quan Chủ tịch nước tại số 2 Lê Thạch, Hoàn Kiếm, Hà Nội.

Sau đó Quốc hội họp phiên bế mạc và biểu quyết thông qua 2 Nghị quyết, gồm: Nghị quyết bổ sung kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2025 với mục tiêu tăng trưởng đạt 8% trở lên; Nghị quyết thí điểm một số chính sách để tháo gỡ vướng mắc trong hoạt động khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

"Mở cánh cửa" cho những người lầm lỗi

● PHẠM NGÂN

Chính sách tín dụng đối với người chấp hành xong án phạt tù không chỉ thể hiện tính nhân văn mà còn là một giải pháp thiết thực giúp giảm tái phạm, tạo điều kiện cho họ tái hòa nhập cộng đồng, làm ăn sinh sống.

Anh Nguyễn Văn B. ở xã Cẩm Sơn, huyện Anh Sơn (Nghệ An) đã được trở về với gia đình sau thời gian chấp hành án phạt tù vào đầu năm 2020. Ra tù, anh không chỉ mang theo nỗi ân hận mà còn là một chặng đường dài phía trước đầy những khó khăn và thử thách. Không vốn, không nghề nghiệp ổn định, anh chỉ kiếm sống mỗi ngày từ việc làm thuê tự do. Một cơ hội đã đến khi anh B. nhận được sự hỗ trợ từ Ngân hàng Chính sách Xã hội (NHCSXH) cho vay 100 triệu đồng để mở một quán ăn.

Khởi đầu lại từ những sai lầm

Anh B. xúc động chia sẻ: "Khi nhận được nguồn vốn này, tôi cảm thấy như được trao một cơ hội sống lại. Đó là niềm hy vọng, là ánh sáng cuối con đường tối tăm. Tôi quyết tâm làm ăn nghiêm túc và trả nợ đúng hạn". Ngoài anh B., trên địa bàn xã Cẩm Sơn còn có năm trường hợp khác được tiếp cận nguồn vốn để đầu tư sản xuất, kinh doanh. Các khách hàng đã vay vốn đều rất phấn khởi và quyết tâm làm ăn để thay đổi cuộc đời và vươn lên.

Chị T. đến từ xã Hội Sơn, huyện Anh Sơn cũng là một trong những người may mắn được hỗ trợ chính sách cho vay vốn. Sau khi chấp hành xong án phạt tù vào năm 2022, chị trở về đối mặt với một cuộc sống đầy gian khó. Thế nhưng, nhờ vào chương trình vay vốn của NHCSXH, chị đã nhận được 100 triệu đồng để bắt đầu lại. Chị chia sẻ trong niềm hạnh phúc: "Với số vốn này, tôi có thể bắt đầu lại từ con số 0. Đây chính là điểm tựa vững chắc giúp tôi vượt qua mọi thử thách và làm lại cuộc đời". Cũng trong hoàn cảnh tương tự, anh Huỳnh Trung T., (SN 1989) xã Minh Hợp, huyện Quỳ Hợp (Nghệ An) đã nhận được sự hỗ trợ từ chính sách tín dụng ưu đãi. Trước đây, vì một phút nóng giận, T. phải đối mặt với bản án dài vì tội "Giết người". Chỉ vì mong muốn gặp lại con và nối lại tình cảm với vợ, nhưng khi không được chấp nhận và trong cơn say, T. đã gây ra một tội lỗi khủng khiếp khi rút dao đâm vợ rồi tự sát nhưng không thành. Cú đâm oan nghiệt khiến vợ qua đời, còn T. phải trả giá trước pháp luật. Sau khi ra tù, T. phải đối mặt với thực tế đầy khó khăn: Không vốn, không nghề nghiệp và con nhỏ đang tuổi ăn học. Tuy nhiên, nhờ sự quan tâm của chính quyền và hỗ trợ từ Tổ tín dụng, T. đã vay được 100 triệu đồng để đầu tư trồng rừng keo và làm nghề lái xe tải. "Khoản vay không chỉ là nguồn tài chính mà còn là động lực tinh thần lớn lao, tiếp thêm niềm tin và hy vọng, giúp tôi sửa chữa sai lầm và làm lại cuộc đời", anh T. chia sẻ.



NHCSXH huyện Anh Sơn thực hiện giải ngân tại xã
Ảnh: THÁI LUYẾN



Người chấp hành xong án phạt tù, người được đặc xá vay vốn phát triển kinh tế theo chương trình tín dụng ưu đãi

Tại xã Minh Hợp, huyện Quỳ Hợp, hai người chấp hành xong án phạt tù cũng đã được hỗ trợ vay vốn 100 triệu đồng mỗi người. Họ sử dụng số vốn này để trồng rừng keo, và sau một năm, rừng keo đang phát triển tốt, dự kiến sẽ cho thu hoạch trong bốn năm tới. Bà Đinh Thị Kim Châu, Chủ tịch UBND xã Minh Hợp cho biết: "Thực tế, người chấp hành xong án phạt tù gặp nhiều khó khăn trong tái hòa nhập cộng đồng, khó tìm việc và không đủ điều kiện sống, dễ tạo tâm lý tiêu cực và dẫn đến nguy cơ tái phạm. Chính sách này không chỉ giúp người lầm lỗi xóa bỏ tâm lý tự ti, mà còn tạo cơ hội để họ làm lại cuộc đời. Quy trình cho vay chặt chẽ cũng khẳng định vai trò trách nhiệm của cộng đồng trong việc giúp đỡ họ tái hòa nhập xã hội".

"Chìa khóa" ngăn tái phạm tội

Quyết định số 22/2023/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về chính sách tín dụng dành cho người chấp hành xong án phạt tù được xem như một tia sáng hy vọng, mở ra cơ hội làm lại cuộc đời cho những ai đã hoàn thành án phạt và trở về hòa nhập với cộng đồng. Hướng đến mục tiêu cụ thể hóa chủ trương nhân văn, nhân đạo của Đảng và Nhà nước, ngày 14.11.2023, UBND tỉnh Nghệ An đã ban hành Kế hoạch số 860/KH-UBND.

Kế hoạch này phân công nhiệm vụ rõ ràng cho các cơ quan, ban, ngành liên quan nhằm hỗ trợ người hoàn lương cũng như các cơ sở kinh doanh sử dụng lao động thuộc nhóm đối tượng này, giúp họ tiếp cận nguồn vốn để đào tạo nghề, phát triển sản xuất kinh doanh, tạo việc làm, ổn định cuộc sống và tái hòa nhập cộng đồng. Theo chính sách, người vay vốn để đào tạo nghề có thể được hỗ trợ tối đa bốn triệu đồng/tháng. Những người hoàn thành án phạt tù có nhu cầu vay vốn để sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm có thể tiếp cận khoản vay tối đa 100 triệu đồng. Đối với các cơ sở kinh doanh sử dụng lao động hoàn lương, mức vay tối đa là 2 tỉ đồng/dự án, nhưng không quá 100 triệu đồng/người lao động. Lãi suất áp dụng tương đương mức lãi suất cho vay hộ nghèo, điều chỉnh theo từng thời kỳ. Để đảm bảo chính sách được thực hiện hiệu quả, công an các cấp có trách nhiệm tuyên truyền, phổ biến thông tin đến các phạm nhân đang chấp hành án cũng như những người đã mãn hạn tù và đủ điều kiện vay vốn. Đặc biệt, công an cấp xã sẽ trực tiếp lập danh sách những người đủ tiêu chuẩn, đảm bảo chính sách đến đúng đối tượng cần hỗ trợ.

Sau hơn một năm triển khai chương trình tín dụng ưu đãi theo Quyết định 22/2023/QĐ-TTg, tính đến cuối năm 2024, Chi nhánh NHCSXH và Phòng giao dịch NHCSXH cấp huyện đã giải quyết hồ sơ, thủ tục cho vay đối với 293 khách hàng, số vốn được giải ngân đạt gần 26,5 tỉ đồng, đảm bảo đúng đối tượng, đúng trình tự thủ tục. Ông Hoàng Sơn Lam, Phó Giám đốc NHCSXH Nghệ An chia sẻ: "Chính sách tín dụng của Nhà nước đã giúp những người lầm lỗi có cơ hội làm lại từ đầu, xây dựng cuộc sống ổn định và trở thành công dân có ích cho xã hội. Kể từ khi triển khai, khách hàng vay vốn đều tuân thủ đúng thời gian trả lãi và có khoản tiết kiệm hàng tháng. Quy trình đánh giá đối tượng cho vay chặt chẽ đã đảm bảo hiệu quả, tính khả thi, đồng thời thể hiện nỗ lực và trách nhiệm của những người được vay. Chương trình không chỉ giúp họ hòa nhập cộng đồng mà còn góp phần vào sự phát triển kinh tế, xã hội và bảo đảm an ninh trật tự tại địa phương". ■

Đình chỉ hoạt động bè xảy ra sự cố làm du khách rơi xuống sông ở chợ nổi Cái Răng

Đoàn kiểm tra liên ngành do Thanh tra Sở VHTTDL thành phố Cần Thơ chủ trì đã kiểm tra, yêu cầu chủ cơ sở điểm dừng chân Khởi My tại chợ nổi Cái Răng (quận Cái Răng) tạm dừng hoạt động bè du lịch sau sự cố khiến nhiều khách rơi xuống sông Cần Thơ sáng 16.2. Cơ sở điểm dừng chân Khởi My là cửa hàng bán các đặc sản miền Tây, đặt trên sà lan (nhà bè) có diện tích lớn khoảng 10m x 20m, tải trọng 40 tấn. Nhà bè nằm trên sông, cách bờ khoảng hơn 20m. Cạnh nhà bè, cơ sở có cơi nới, gia cố phần mũi bằng ván gỗ và sắt (gọi tắt là mũi nhà bè) để du khách đặt chân khi từ tàu du lịch bước lên điểm dừng chân để tham quan và mua đặc sản.

Thời điểm xảy ra sự cố, nhiều du khách tập trung ở cầu tàu tại điểm dừng chân Khởi My trên chợ nổi Cái Răng để chờ tàu du lịch. Bất ngờ đoạn cầu tàu tự chế dài 6m, rộng 2m bằng khung sắt, lót ván gỗ đấu nối bên hông sà lan bị sập. Một số du khách rơi xuống sông, được người trên bè và các tàu vớt lên an toàn. Tại buổi làm việc với Đoàn kiểm tra, anh Trần Chí (sinh năm 1989, chủ cơ sở điểm dừng chân Khởi My) đã tường trình sự việc xảy ra sự cố sập mũi bè khiến 4 du khách rơi xuống sông sáng 16.2.

Ông Nguyễn Hoàng Ơn, Chánh Thanh tra Sở VHTTDL thành phố Cần Thơ cho biết, điểm dừng chân này là chiếc bè được làm bằng sà lan không có giấy phép đăng ký kinh doanh, hết hạn đăng kiểm, phần cầu tàu được cơi nới thêm, không có người túc trực điều tiết, đảm bảo an toàn cho khách. Đoàn kiểm tra đã yêu cầu chủ cơ sở hoàn tất các thủ tục nói trên và thực hiện gia cố, nâng cấp nhà bè để đảm bảo các yêu cầu an toàn và tiến hành đăng kiểm theo đúng quy định để được cấp phép hoạt động trở lại. Thanh tra Sở cho biết, sẽ lập đoàn kiểm tra đối với toàn bộ các cơ sở kinh doanh, nhà bè phục vụ tham quan trên chợ nổi Cái Răng sau sự cố xảy ra tại Cơ sở điểm dừng chân Khởi My. **P.V**

Giữ gìn và phát huy nghề làm bún hơn 400 năm

● SƠN THÙY

Trong hai ngày 18-19.2, thị xã Hương Trà (TP Huế) tổ chức các hoạt động trong khuôn khổ Lễ hội ẩm thực di sản bún Việt - Làng bún Vân Cù và đón nhận danh hiệu Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia nghề làm bún Vân Cù, xã Hương Toàn.

Tháng 12.2024, Bộ VHTTDL đã có quyết định đưa nghề làm bún Vân Cù của tỉnh Thừa Thiên Huế, nay là TP Huế vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, thuộc lĩnh vực Nghề thủ công truyền thống. Đây là làng nghề có lịch sử hơn 400 năm, là địa phương duy nhất ở miền Trung tổ chức lễ tế vị tổ nghề Bà Bún vào ngày 22 (âm lịch) tháng Giêng. Trước đó, từ năm 2014, làng nghề bún Vân Cù đã được công nhận là làng nghề truyền thống của Huế.

Hiện nay, làng nghề bún Vân Cù có hơn 100 hộ dân tham gia sản xuất với hơn 300 lao động thường xuyên và nhiều lao động tham gia vào các dịch vụ cung cấp nguyên liệu, tiêu thụ sản phẩm. Đại diện lãnh đạo UBND xã Hương Toàn thông tin, mỗi ngày, làng bún Vân Cù sản xuất khoảng 25-28 tấn bún (bún tươi), trong đó, trung bình mỗi hộ sản xuất và tiêu thụ hơn 200 kg bún/ngày. Nghề làm bún đã trở thành nghề chính, có hộ gia đình thu nhập từ 25-30 triệu đồng/tháng, mang lại nguồn kinh tế bền vững cho dân cư địa phương. Đặc biệt vào những dịp lễ Tết, sản lượng bún tăng gấp 2,3 lần so với ngày thường. Bún Vân Cù được phân phối khắp các chợ, cơ sở kinh doanh trên địa bàn và vùng lân cận.

Theo người dân địa phương, bún Vân Cù nổi tiếng bởi trong quá trình sản xuất, người làm bún không dùng bất cứ chất phụ gia nào trừ muối sống để ngâm, vo gạo, nuôi bột nhằm làm sạch các tạp chất, khử khuẩn, khử chua. Vì thế bún cũng chỉ để được ở môi trường tự nhiên trong 24h, và cũng là "lợi thế" mà nhiều người tiêu dùng chọn lựa. Đặc trưng của bún Vân Cù là sợi mịn, có màu trắng trong, bề mặt bóng, khi ăn không chua mà thơm mùi bột, không bở mà cũng không quá dai. Nhiều năm qua, với sự hỗ trợ của máy móc và nguồn nước máy sạch, giúp tăng sản lượng, rút ngắn thời gian. Tuy nhiên, ở một số công đoạn, người dân vẫn đảm bảo các quy trình truyền thống để đảm bảo chất lượng, tạo ra những mẻ bún ngon khác biệt với nghề bún ở các địa phương khác. Đó cũng là cách để bảo tồn các giá trị phi vật thể gắn với nghề bún Vân Cù hiện nay.

Phát triển nghề thủ công đi đôi với bảo vệ môi trường, vệ sinh an toàn thực phẩm là một trong những tiêu chí quan trọng để phát triển bền vững của làng nghề bún Vân Cù. Nguồn nước thải được các hộ sản xuất thu gom vào bể lắng lọc, tổ chức thu gom các loại rác thải, túi ni lông phát sinh trong quá trình sản xuất... Ông Đỗ Ngọc An, Phó Chủ tịch UBND thị xã Hương Trà cho biết, địa phương sẽ đẩy mạnh những giải pháp đồng bộ, chú trọng về cả khía cạnh bảo tồn di sản văn hóa và phát triển sản xuất để bảo đảm phát triển bền vững, hướng đến bảo tồn phát và phát giá trị di sản văn hóa phi vật thể nghề thủ công làm bún làng Vân Cù. Như tổ chức các hoạt động thực hành và truyền dạy bài bản được lồng ghép với bảo vệ, phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể cùng với những chính sách chung khuyến khích hỗ trợ phát triển nghề, làng nghề trong những giai đoạn nhất định. Đồng thời, có chính sách hỗ trợ kinh phí đầu tư phát triển hạ tầng kỹ thuật và xử lý môi trường; thực hiện chính sách ưu đãi vốn vay, hỗ trợ phát triển sản xuất; khai thác nhãn hiệu chứng nhận OCOP; quảng bá sản phẩm theo hướng kiểm định chất lượng, đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm... Do đó cần có sự chung tay của các cấp, các ngành để có hỗ trợ về cách thức, cơ chế, mô hình phù hợp.



Bún tươi Vân Cù được người Huế sử dụng trong món bún bò Huế nổi tiếng



Quảng diễn hình ảnh các mẹ, các bà xưa với gánh bún Vân Cù qua các làng quê

Nhiều năm qua, các bậc cao niên, nghệ nhân, thợ lành nghề ở làng bún Vân Cù cũng đã chia sẻ kỹ thuật, quy trình, kinh nghiệm làm bún cho con cháu trong và ngoài làng, kể cả những người dân ở nơi khác đến học nghề. Vì thế, nghề bún Vân Cù được lan tỏa đi nhiều tỉnh thành khác trong nước như TP.HCM, Hà Nội, Đà Nẵng, Quảng Trị... Trong 2 ngày 18-19.2, trong khuôn khổ chương trình đón nhận di sản văn hóa phi vật thể quốc gia nghề làm bún Vân Cù, nhiều hoạt động văn hóa cộng đồng cũng sẽ được tổ chức. Như lễ tế Bà Bún; lễ hội ẩm thực di sản bún Việt - làng bún Vân Cù; chương trình văn nghệ có chủ đề "Tự hào di sản làng bún Vân Cù"; hành trình xe đạp về với miền thương Hương Toàn; hành trình khám phá di sản làng bún Vân Cù; các hoạt động trưng bày, giới thiệu sản phẩm OCOP và đặc sản của địa phương...

Đặc biệt, chương trình quảng diễn tái hiện lại nghề làm bún truyền thống của làng Vân Cù, góp phần quảng bá hình ảnh về điểm du lịch cộng đồng gắn với làng nghề đến du khách. ■

Thanh Hóa kiên quyết xử lý các hành vi lợi dụng di tích, lễ hội, tín ngưỡng để trục lợi

Nhằm tiếp tục chấn chỉnh, đưa công tác quản lý, tổ chức lễ hội và hoạt động tín ngưỡng vào nề nếp, đảm bảo theo quy định, Sở VHTTDL Thanh Hóa vừa tiến hành kiểm tra trực tiếp tại 12 điểm di tích, lễ hội trọng điểm, thu hút đông đảo nhân dân và du khách thập phương mỗi dịp đầu Xuân. Theo Sở VHTTDL Thanh Hóa, qua kiểm tra cho thấy, công tác quản lý, tổ chức lễ hội và hoạt động tín ngưỡng đầu xuân được các địa phương trên địa bàn nghiêm túc triển khai, cơ bản được thực hiện đúng quy định.

Tuy nhiên, tại một số di tích như đền Sòng, đền Cô Chín (thị xã Bỉm Sơn), Phủ Na (huyện Như Thanh); Thái Miếu Nhà Hậu Lê (TP Thanh Hóa); đền Mẫu và khu vực huyệt đạo tại di tích Am Tiên (huyện Triệu Sơn); đền Cầm Bá Thước (huyện Thường Xuân) vẫn còn tình trạng ăn xin, ăn mày, rút thẻ, đổi tiền lẻ hưởng chênh lệch, bán Lịch vạn sự không có giấy phép xuất bản, chưa được phép lưu hành, tiền dầu đèn đặt trên các ban thờ không thu gom kịp thời, bố trí quầy bán hàng ăn uống xen lẫn với các quầy kinh doanh hàng hóa khác chưa khoa học, công tác vệ sinh môi trường chưa kịp thời. Trước thực trạng này, Sở VHTTDL Thanh Hóa đã có văn bản đề nghị UBND các huyện, thị xã, thành phố tăng cường thanh tra, kiểm tra, rà soát và xử lý vi phạm đúng quy định pháp luật trong công tác quản lý di tích; đề nghị các chính quyền địa phương quản lý di tích thực hiện khắc phục và có phương án chấn chỉnh những tồn tại nêu trên.

Kiên quyết không để các hoạt động mê tín dị đoan, cờ bạc, cờ bạc trá hình, ăn mày, ăn xin, dịch vụ đổi tiền lẻ hưởng chênh lệch... diễn ra trong lễ hội. Tổ chức các phương án về trật tự an toàn giao thông, phòng chống cháy nổ, an ninh trật tự, an toàn vệ sinh thực phẩm cho nhân dân và du khách. Đồng thời, chỉ đạo Ban Quản lý di tích, Ban Tổ chức lễ hội có phương án quản lý nguồn tiền công đức; bố trí lực lượng thu gom kịp thời tiền lễ, tiền giọt dầu đặt không đúng nơi quy định; sử dụng tiền công đức công khai, minh bạch và đúng mục đích. Không đưa các linh vật ngoại lai, hiện vật lạ không phù hợp với thuần phong mỹ tục của Việt Nam vào các khu di tích, khu thờ tự, đảm bảo tính nguyên trạng của di tích theo đúng Luật Di sản văn hóa và các văn bản hướng dẫn thi hành. Tuyên truyền, vận động nâng cao ý thức, trách nhiệm của các cấp, các ngành, nhân dân và du khách nghiêm túc thực hiện các quy định của Nhà nước về tổ chức lễ hội và hoạt động tín ngưỡng.

N.LINH

Nhiều cơ hội để du lịch tàu biển bứt phá

● ĐÌNH KIÊN

Với lượng khách tàu biển tăng liên tục từ những ngày đầu năm, đưa khách quốc tế hạng sang tới Việt Nam, du lịch tàu biển nước ta đang đứng trước cơ hội lớn để bứt phá. Nếu biết cách khai thác hiệu quả, du lịch tàu biển sẽ giúp Việt Nam nâng cao vị thế trên bản đồ du lịch toàn cầu và trở thành động lực phát triển kinh tế biển bền vững.



Khách du lịch tàu biển trong hành trình tham quan trên bờ ở Khánh Hòa



Tàu biển quốc tế đưa khách tới Hạ Long, Quảng Ninh

Những tín hiệu tích cực

Tháng 1 năm nay, trong số gần 2,1 triệu lượt khách du lịch quốc tế, có khoảng 45.000 lượt khách đến Việt Nam bằng tàu biển. Ngay từ đầu năm 2025, rất nhiều tàu biển lớn của thế giới đã đưa khách tới Việt Nam, báo hiệu sự tăng trưởng mạnh mẽ của dòng khách giàu tiềm năng và có mức chi trả cao này.

Việt Nam sở hữu đường bờ biển dài hơn 3.260 km, với nhiều vịnh, đảo và cảng biển có tiềm năng khai thác du lịch tàu biển. Các điểm đến nổi bật như: Hạ Long, Huế, Đà Nẵng, Nha Trang, Bà Rịa - Vũng Tàu, Phú Quốc và TP.HCM có vị trí thuận lợi, nằm trên tuyến du lịch tàu biển Đông Nam Á và châu Á - Thái Bình Dương. Ngoài ra, Việt Nam có khí hậu ôn hòa, nhiều bãi biển đẹp, đa dạng về văn hóa và ẩm thực, mang lại sức hút đặc biệt với du khách quốc tế.

Trong những năm gần đây, du lịch tàu biển thế giới phát triển mạnh mẽ, đặc biệt ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Việt Nam nằm trong nhóm các quốc gia có tiềm năng thu hút du khách tàu biển, đặc biệt từ các thị trường: Trung Quốc, Nhật Bản, Hàn Quốc, Mỹ và châu Âu. Phó tổng giám đốc Công ty Dịch vụ lữ hành Saigontourist Đoàn Thị Thanh Trà cho biết: "Trong tháng 1, Saigontourist phục vụ 19.800 du khách tàu biển quốc tế. Trong đó, những ngày đầu năm Ất Tỵ, Công ty liên tục đón 5 chuyến tàu biển quốc tế cập các cảng trên khắp đất nước".

Mỗi chuyến tàu mang hàng mấy nghìn du khách tới Việt Nam đã báo hiệu sự tăng trưởng mạnh mẽ thị trường khách tàu biển trong tương lai. Cụ thể, tàu Celebrity Solstice của Royal Caribbean Cruise Lines mang theo 3.000 khách đến từ Mỹ, Canada, Anh, Australia… cập các cảng Hạ Long, Chân Mây và Phú Mỹ; tàu Spectrum of the Seas chở 5.000 khách đa quốc tịch cập cảng Chân Mây; tàu Anthem of The Seas đưa 5.800 khách đến Phú Mỹ và Chân Mây. Saigontourist cũng đang khai thác 2 chiều tàu Anthem of The Seas, mang đến cơ hội cho du khách Việt trải nghiệm "thành phố nổi" đẳng cấp với hành trình Singapore - Penang - Phuket.

Cách đây vài ngày, Công ty TNHH Tân Cảng - Petro Cam Ranh đã phối hợp với các công ty lữ hành đón 2 tàu du lịch biển là Norwegian Spirit và Seven Seas Explorer cùng cập Cảng quốc tế Cam Ranh, đưa 2.850 khách đến du lịch ở Khánh Hòa trong hải trình đi dọc bờ biển Việt Nam. Năm 2024, Khánh Hòa đón 28 chuyến tàu biển với khoảng 58.000 khách lên bờ tham quan. Theo kế hoạch, đến tháng 4.2025, Khánh Hòa đón 9 chuyến tàu, chở 14.650 khách quốc tế. Từ đầu năm 2025 đến nay, tỉnh này đã đón 6 chuyến tàu biển với gần 11.000 lượt khách.

Hiện nay, các cảng biển lớn trong khu vực của Malaysia, Singapore cũng liên tục đón các tàu của các hãng tàu lớn như: Royal Caribbean Group (Mỹ), MSC Cruises (Thụy Sĩ - Italia), Costa Cruises (Italia), Noordam (Hà Lan), Celebrity Solstice (Malta)... Việc đưa Việt Nam vào hành trình của các hãng này không chỉ giúp đa dạng hóa nguồn khách, mà còn thu hút du khách quốc tế có mức chi tiêu cao.

Ông Nguyễn Hà Hải, Giám đốc Công ty CP Du lịch và Dịch vụ Hòn Gai chi nhánh Quảng Ninh, đơn vị phối hợp mở lại và khai thác tuyến Bắc Hải (Trung Quốc) - Hạ Long (Việt Nam) từ cuối năm 2024 nhận định: "Việc khơi thông tuyến du lịch tàu biển Bắc Hải - Hạ Long từ tháng 11.2024 đã nhận được tín hiệu tích cực. Dự kiến, việc mở lại thường xuyên tuyến du lịch tàu biển Bắc Hải - Hạ Long vào khoảng giữa năm 2025 được kỳ vọng sẽ tạo ra những sản phẩm du lịch hấp dẫn, phục vụ nhu cầu du lịch đặc sắc, chuyên biệt của du khách hai nước".

Để đa dạng hoá sản phẩm, tăng sức hút cho hành trình, các đơn vị đón tiếp khách đã làm việc với đối tác sẵn sàng mở rộng tour, tuyến, hành trình. Theo đó, ngoài Hạ Long, tour tuyến cho khách tàu biển có thể mở rộng hành trình đi Hà Nội Ninh Bình hoặc nối tour dài hơn vào Đà Nẵng, Nha Trang, TP.HCM...

Cần nâng cao năng lực cạnh tranh

Các chuyên gia du lịch nhận định, du lịch tàu biển là một trong những loại hình mà Việt Nam có nhiều tiềm năng để phát triển, góp phần thúc đẩy ngành kinh tế xanh và khẳng định thương hiệu điểm đến trên thị trường quốc tế. Phó Chủ tịch phụ trách Quan hệ chính phủ, khu vực châu Á của Tập đoàn Royal Caribbean tại Đông Nam Á Wendy Yamazaki đánh giá: "Việt Nam, Thái Lan và Singapore là ba điểm đến yêu thích của du khách tàu biển thế giới".

Trong Quy hoạch hệ thống du lịch thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2045 nêu rõ: "Định hướng phát triển sản phẩm, phát triển các dòng sản phẩm chính, trong đó khai thác tối ưu tài nguyên du lịch biển, đảo để phát triển các sản phẩm du lịch có khả năng cạnh tranh với các nước trong khu vực về nghỉ dưỡng biển, sinh thái biển và du lịch tàu biển. Phát triển các trung tâm nghỉ dưỡng biển cao cấp, có thương hiệu mạnh trên thị trường quốc tế".

Mặc dù có nhiều tiềm năng, lợi thế để phát triển, nhưng hiện nay du lịch tàu biển ở Việt Nam vẫn gặp những rào cản để có thể bứt phá mạnh mẽ. Trong đó, hạn chế lớn nhất là thiếu các cảng biển tầm cỡ, chuyên dụng cho tàu khách du lịch, khách chủ yếu phải đi tàu trung chuyển vào bờ. Ông Nguyễn Quang Thắng, Giám đốc Công ty TNHH Lữ hành Quốc tế Tictours, đơn vị chuyên đón khách tàu biển ở Nha Trang (Khánh Hòa) cho biết: "Cuối năm 2024, chúng tôi phải hủy tới gần 20 chuyến tàu biển quốc tế vào Khánh Hòa vì thiếu bến cảng. Hiện nay ở Khánh Hòa chỉ Cảng quốc tế Cam Ranh là đón khách thuận lợi. Cảng của VinGroup thì đang nâng cấp sửa chữa, một cảng khác thì bến neo đậu xa. Bên cạnh đó, TP Nha Trang hiện đang thực hiện việc cấm xe 29 chỗ trở lên vào giờ cao điểm, điều này cũng gây khó khăn cho việc đưa đón khách tham quan, khó vận hành, phát sinh chi phí. Đặc biệt là ảnh hưởng tới hình ảnh điểm đến trong mắt du khách. Tôi cho rằng, muốn phát triển du lịch tàu biển ở Khánh Hòa cần quy hoạch xây dựng bến cảng chuyên dụng, phân luồng giao thông sao cho hài hòa lợi ích của tất cả các bên".

Không chỉ ở Khánh Hòa, nhìn chung ở các trung tâm đón khách du lịch tàu biển, nguồn nhân lực phục vụ các đối tượng khách này vừa thiếu vừa yếu; sản phẩm du lịch trên bờ tẻ nhạt, thiếu sức hấp dẫn với du khách; hoạt động xúc tiến quảng bá loại hình du lịch này còn đơn lẻ... Việc kết nối giữa cảng biển và điểm du lịch trên bờ chưa thực sự thuận lợi, hệ thống giao thông đường bộ, dịch vụ vận chuyển còn nhiều bất cập. Khách phần lớn chỉ lên bờ tham quan vài giờ, ăn một bữa cơm rồi lại về tàu, ít trải nghiệm độc đáo, không nhiều điểm mua sắm, vui chơi, tìm hiểu văn hóa địa phương. Đến nay Việt Nam vẫn chưa có chính sách ưu đãi đặc thù cho du lịch tàu biển như: Giảm phí cảng, hỗ trợ doanh nghiệp khai thác dịch vụ du lịch tàu biển.

Trong khi đó, những hải trình đẳng cấp trên đại dương kéo dài cả tháng, đi qua nhiều nước, nhiều châu lục kéo theo cơ hội đón dòng khách có mức chi tiêu lên tới cả ngàn, cả vạn USD. Tổ chức Du lịch Liên hợp quốc (UN Tourism) đánh giá, du lịch tàu biển có doanh thu cao hơn 40% so với du lịch bằng đường hàng không hay đường bộ. Rất nhiều nước trên thế giới tập trung khai thác loại hình du lịch này. Các nước như Singapore, Malaysia, Thái Lan và Philippines đã phát triển mạnh loại hình du lịch này với hạ tầng hiện đại, chính sách cởi mở và dịch vụ chất lượng cao, thu hút lượng lớn khách tàu biển.

Các chuyên gia du lịch và doanh nghiệp chuyên đón khách tàu biển cho rằng, Việt Nam cần sớm xây dựng hệ thống cảng tàu khách chuyên dụng tại các thành phố ven biển trọng điểm để nâng cao năng lực đón tiếp và phát triển dịch vụ hậu cần. Bên cạnh đó, xây dựng các sản phẩm du lịch hấp dẫn, tăng trải nghiệm về văn hóa, ẩm thực, giải trí cao cấp cho khách du lịch, kéo dài thời gian lưu trú và chi tiêu của khách. Đơn giản hóa thủ tục, quy trình xuất nhập cảnh và đẩy mạnh truyền thông để nâng cao hình ảnh du lịch Việt Nam trong mắt du khách toàn cầu. Đồng thời, đẩy mạnh hợp tác với các hãng tàu lớn để đưa Việt Nam vào hành trình du lịch quốc tế, thu hút nhiều tàu khách cập bến; tổ chức các hội nghị, hội thảo thu hút các nhà đầu tư, hãng tàu lớn. Đào tạo đội ngũ hướng dẫn viên, nhân viên phục vụ cảng biển có trình độ chuyên môn cao, ngoại ngữ tốt để nâng cao chất lượng dịch vụ. ■

Bắc Trà My đón khách quốc tế đầu xuân

● **Bài, ảnh: THU HOÀI**

Trong không khí rộn ràng của mùa xuân, đồng bào Mường, Ca Dong tại những làng du lịch cộng đồng ở huyện miền núi Bắc Trà My (Quảng Nam) rộn ràng chào đón những du khách quốc tế đầu tiên ghé thăm.



Du khách cùng vui điệu cồng chiêng ở làng văn hóa Cao Sơn

Bắc Trà My là một trong số bảy địa phương ở Quảng Nam thụ hưởng Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch". Thời gian qua, địa phương đã triển khai thực hiện các nội dung của dự án, trong đó có nhiều hoạt động hỗ trợ thiết thực nhằm bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa dân tộc gắn với phát triển du lịch tại những làng du lịch cộng đồng.

Đầu tháng 2, đoàn du khách Nhật Bản đã đến tham quan, khám phá và trải nghiệm văn hóa tại làng Mường, xã Trà Giang (Bắc Trà My). Đoàn đã trải nghiệm tour xe đạp, "check-in" cầu treo sắt, tham quan cánh đồng mía tại thôn 2, xã Trà Giang. Nhiều du khách thích thú khi được nghe giới thiệu và thưởng thức hương vị của giống mía tím mềm, ngọt thanh. Đến làng Mường, du khách cùng tham gia những trò chơi dân gian múa sạp, ném còn của đồng bào Mường, học cách làm những món đồ đơn giản từ mây, tre, thưởng thức ẩm thực độc đáo của người dân địa phương.

Anh Bùi Văn Liu, hướng dẫn viên tại điểm cho biết, do điều kiện ở vùng quê huyện Lạc Sơn (Hòa Bình) ngày trước còn nhiều khó khăn, nên khoảng những năm 1986 - 1987, những người Mường đầu tiên từ Hòa Bình đã vào Quảng Nam và lựa chọn vùng đất dưới chân núi Hòn Bà này để sinh sống, lập nghiệp. Nhờ điều kiện khí hậu, thổ nhưỡng thuận lợi, dần dần có thêm nhiều hộ gia đình di cư vào đây sinh sống và hình thành nên một cộng đồng Mường đoàn kết, cùng nhau phát triển cho đến bây giờ. Hầu hết các gia đình đều làm nhà sàn gỗ, coi việc trồng cây lát hoa như một báu vật riêng của đồng bào mình, gìn giữ phong tục ăn Tết Bác Hồ vào ngày Quốc khánh 2.9, điệu múa cồng chiêng và các trò chơi dân gian truyền thống…

Đến làng văn hóa Cao Sơn, xã Trà Sơn (Bắc Trà My), các du khách bất ngờ và hào hứng khi được đồng bào Ca Dong ở làng đón chào nồng nhiệt bằng điệu múa trống chiêng rộn ràng, mang đậm nét văn hóa của núi rừng Trường Sơn. Anh Sekiguchi Toshiya, du khách Nhật Bản trong đoàn tham quan chia sẻ: "Đoàn chúng tôi rất ấn tượng với văn hóa của người dân tộc Ca Dong ở làng Cao Sơn. Bà con rất vui vẻ, niềm nở. Họ thể hiện điệu múa trống chiêng rất say sưa, nhiệt tình. Mọi người trong đoàn rất hào hứng và cùng nhảy múa theo".

Trước đây, người dân địa phương xem việc sinh hoạt trống chiêng như một nét văn hóa, tín ngưỡng truyền thống, chỉ thể hiện trong các nghi lễ cúng mừng lúa mới, cúng thần sấm, cúng máng nước… Trong giai điệu rộn ràng của tiếng trống, tiếng chiêng, họ gửi gắm đến thần linh, tổ tiên những ước nguyện cho dân làng, con cái được mạnh khỏe, mưa thuận gió hòa, cuộc sống no ấm, đủ đầy. Giờ đây, khi làng văn hóa Cao Sơn được định hướng phát triển thành làng du lịch cộng đồng, người dân cởi mở hơn khi giới thiệu điệu múa trống, chiêng truyền thống của đồng bào mình đến du khách, như là lời chào hỏi niềm nở, chân tình của người vùng cao đến những vị khách phương xa. Cùng với điệu múa trống, chiêng bà con Cao Sơn còn vui vẻ giới thiệu đến du khách những hoạt động sinh hoạt hằng ngày của đồng bào mình như đan gùi, đan lét, xâu cườm, gói bánh sừng trâu, nấu cơm lam…

Được biết, đoàn khách Nhật Bản đến thăm làng Mường, làng văn hóa Cao Sơn thông qua kết nối của dự án "Xây dựng cơ chế phát triển bền vững tiểu thủ công nghiệp ở nông thôn miền núi tỉnh Quảng Nam" (EMMi), phối hợp với Tổ chức Cứu trợ và phát triển quốc tế (FIDR). Các làng văn hóa Cao Sơn, làng Mường, xã Trà Giang cũng là những làng du lịch được sự hỗ trợ của Dự án 6 triển khai các hoạt động phát triển du lịch cộng đồng gắn với bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa.

Ông Nguyễn Thành Phương, Phó Chủ tịch UBND xã Trà Sơn, Trưởng Ban Quản lý điểm du lịch Làng văn hóa Cao Sơn cho biết: "Thời gian qua, chính quyền xã Trà Sơn đã tích cực phối hợp với Dự án EMMi, tổ chức FIDR, các phòng, ban huyện và cộng đồng địa phương tổ chức đón tiếp chu đáo các đoàn khách đến tham quan Làng văn hóa Cao Sơn. Trong thời gian tới, chúng tôi sẽ tiếp tục tổ chức các khóa tập huấn, tuyên truyền vận động bà con nâng cao nhận thức về phát triển du lịch, bồi dưỡng các kỹ năng phục vụ du lịch, đồng thời củng cố lại đội ngũ các tổ cộng đồng để phục vụ tốt hơn nhu cầu tham quan, trải nghiệm của du khách".

Thời gian qua với sự hỗ trợ từ Dự án 6 địa phương cũng đã đầu tư cơ sở hạ tầng, nâng cấp, tôn tạo Làng văn hóa Cao Sơn, làng Mường, quan tâm đầu tư, tổ chức các hoạt động, sự kiện văn hóa, tạo thêm các sản phẩm du lịch. Hỗ trợ trống, chiêng, trang phục, trang sức cho đội cồng chiêng các thôn. Tranh thủ các nguồn hỗ trợ khác để bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống nguồn lực từ của đồng bào các dân tộc thiểu số; đầu tư cơ sở hạ tầng; thực hiện đề án phát triển du lịch huyện Bắc Trà My giai đoạn 2019-2025, định hướng đến năm 2030; tập huấn, bồi dưỡng nâng cao nhận thức, học tập kinh nghiệm về phát triển du lịch cộng đồng, hướng dẫn viên địa phương tại các làng văn hóa. ■



Tour xe đạp khám phá cánh đồng mía tím xã Trà Giang



Cánh đồng mía tím ở Trà Giang

Kon Tum sẽ xây dựng từ 8 đến 10 làng du lịch cộng đồng

Ban Thường vụ Tỉnh ủy Kon Tum vừa ban hành Chỉ thị "về phát triển du lịch cộng đồng tại các làng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Kon Plông".

Để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh phát triển du lịch cộng đồng tại các làng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện Kon Plông nói riêng, tỉnh Kon Tum nói chung, Ban Thường vụ Tỉnh ủy xác định mục tiêu phấn đấu đến năm 2030, trên địa bàn huyện Kon Plông có từ 8 đến 10 làng du lịch cộng đồng. Trong đó, Ban Thường vụ Tỉnh ủy chọn 2 làng (làng Kon Pring, thị trấn Măng Đen và Kon Chênh, xã Măng Cành) để chỉ đạo phát triển du lịch. Ban Thường vụ Huyện ủy Kon Plông sẽ chọn 8 làng để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát triển du lịch cộng đồng. Đồng thời, khuyến khích thị trấn Măng Đen và các xã trên địa bàn huyện Kon Plông chủ động rà soát, chọn một số thôn đồng bào dân tộc thiểu số của địa phương mình để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo phát triển du lịch cộng đồng.

Để thực hiện mục tiêu trên, Ban Thường vụ Tỉnh ủy Kon Tum yêu cầu các đơn vị huy động nguồn lực xã hội để đầu tư kết cấu hạ tầng, dịch vụ du lịch theo hướng bảo đảm hài hòa lợi ích và giữ gìn bản sắc văn hóa địa phương; hỗ trợ đào tạo, tập huấn nâng cao năng lực về chuyên môn, nghiệp vụ cho cộng đồng làng tham gia vào công tác phát triển du lịch cộng đồng và xây dựng các sản phẩm du lịch đặc trưng dựa trên giá trị văn hóa truyền thống…

Đây là Chỉ thị có ý nghĩa rất lớn trong việc định hình chiến lược phát triển du lịch cộng đồng tại các làng đồng bào dân tộc thiểu số, giúp cho đồng bào dân tộc thiểu số có điều kiện phát triển du lịch, nâng cao đời sống.

MINH LÝ

ĐỂ XẢY RA CHÁY, NỔ TẠI DI TÍCH:

Làm rõ trách nhiệm thuộc

● **PHƯƠNG ANH**

Hằng năm Bộ, ngành đều có không ít văn bản nhắc nhở, khuyến cáo các Ban quản lý di tích chú trọng công tác phòng cháy, chữa cháy. Còn giới chuyên gia, nhà quản lý luôn nhấn mạnh, đình, chùa, đền là những nơi tiềm ẩn cao nhất nguy cơ mất an toàn về phòng cháy, do di tích đều làm từ gỗ, đồ trang trí, thờ tự được làm bằng các chất liệu dễ cháy như vải, giấy. Không gian chật hẹp, người dân thường xuyên thắp nến, thắp hương, đốt vàng mã, hệ thống điện luôn tiềm ẩn nguy cơ gây cháy…

Bởi thế, sau nhiều vụ việc đáng tiếc xảy ra, lời cảnh báo nguy cơ cháy nổ tại di tích vẫn luôn mang tính thời sự và chưa bao giờ hết "nóng". Câu hỏi đặt ra là, trách nhiệm thuộc về ai khi để xảy ra hỏa hoạn thiêu rụi di sản văn hóa?



Di tích chùa Làng Vẽ lúc đang bị hỏa hoạn



Vụ hỏa hoạn chùa Làng Vẽ đã để lại nhiều hậu quả nặng nề

Di sản vô giá bỗng hóa thành tro

Thông tin về các vụ hỏa hoạn thiêu cháy nhiều hạng mục, di sản vô giá tại di tích luôn khiến dư luận bàng hoàng, tiếc nuối. Vụ cháy tại di tích quốc gia chùa Làng Vẽ (phường Thọ Xương, TP Bắc Giang) vừa qua tiếp tục gióng thêm hồi chuông cảnh báo đối với công tác bảo vệ an toàn, phòng chống cháy nổ tại các di tích. Những di sản văn hóa vô giá tiền nhân để lại bỗng chốc bị hỏa hoạn thiêu rụi, và chắc chắn, điều để lại không chỉ là sự nuối tiếc và những bài học.

Đó là những thiệt hại khó đong đếm. Người dân địa phương từng gắn bó với di tích quốc gia này đã thốt lên đầy xót xa. Nhạc sĩ Nguyễn Quang Long, người con Bắc Giang viết trên trang cá nhân ngay sau vụ cháy: "Cháy chùa Vẽ tại Bắc Giang, tin quá buồn đối với tôi". Anh bày tỏ: "Tôi nhớ mãi chùa làng Vẽ có thiết kế đẹp, theo kiểu chùa truyền thống, chùa có những pho tượng cổ, đến tận bây giờ tôi không thể quên tượng hai ông hộ pháp rất to đẹp và uy nghiêm được tạc bằng đất ở hai gian bên tả bên hữu của chùa, nền chùa trong ký ức của tôi cũng là nền đất nện. Sự việc cháy chùa Vẽ hết sức đáng tiếc, nhất là khi đang gần kề với mốc kỷ niệm 600 năm chiến thắng Chi Lăng - Xương Giang sẽ diễn ra vào năm 2027. Mong rằng Bắc Giang sớm khôi phục lại chùa với những cảnh quan như đã hiện hữu trước đây…".

Ngay sau vụ hỏa hoạn, Cục Di sản văn hóa (Bộ VHTTDL) đã có công văn yêu cầu Sở VHTTDL tỉnh Bắc Giang đánh giá mức độ thiệt hại và đề xuất phương án xử lý. Hồi âm công văn này, Sở VHTTDL Bắc Giang cũng đã có văn bản báo cáo về vụ cháy, những thiệt hại cũng như biện pháp xử lý. Đánh giá sơ bộ, vụ cháy tại di tích quốc gia chùa Làng Vẽ để lại thiệt hại lớn. Toàn bộ tòa Tam bảo bị cháy, cùng với 25 pho tượng và hiện vật gồm 8 bức hoành phi, 5 đôi câu đối, một số cửa võng, hương án,... Các hạng mục như hai dãy hành lang, nhà Tổ, nhà Mẫu, nhà khách được bảo vệ an toàn; không có thiệt hại về người. Tại thời điểm báo cáo, Sở VHTTDL Bắc Giang cho biết, lực lượng chức năng đang tổ chức khám nghiệm hiện trường, tổng hợp thiệt hại và điều tra xác định nguyên nhân vụ cháy. Ông Nguyễn Sĩ Cầm, Phó Giám đốc Sở VHTTDL cho biết, đây là vụ việc được lãnh đạo tỉnh, TP Bắc Giang và các cơ quan chức năng đặc biệt quan tâm, rốt ráo vào cuộc. Để kịp thời có phương án đảm bảo an toàn cho di tích, UBND tỉnh đã chỉ đạo phong tỏa, bảo vệ hiện trường. Các biện pháp cần thiết đã được khẩn trương triển khai như phương án bao che khu vực hỏa hoạn; xác định nguyên nhân, đề ra biện pháp xử lý, khắc phục; tăng cường tuyên truyền, thông tin kịp thời, chính xác vụ việc; rà soát, thống kê thiệt hại; đề xuất phương án tu bổ, tôn tạo chùa làng Vẽ, đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tôn giáo của nhân dân…

Một ngày sau vụ cháy, cảnh báo bảo vệ di tích, đặc biệt trong công tác phòng, chống cháy nổ đã được Sở VHTTDL tỉnh Bắc Giang một lần nữa nhấn mạnh tại công văn gửi Bảo tàng tỉnh, Phòng VHTT, Trung tâm VHTTTT các huyện, thị xã, thành phố. Phổ biến kiến thức về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; cảnh báo các nguy cơ cháy, nổ; khuyến cáo các biện pháp đảm bảo an toàn về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, các kỹ năng xử lý tình huống, kỹ năng thoát nạn khi có sự cố cháy nổ, tai nạn xảy ra… là vấn đề cấp bách được đặt ra. Ông Nguyễn Sĩ Cầm cho biết, thực hiện chỉ đạo của Bộ VHTTDL, đây cũng là nội dung thường xuyên được ngành văn hóa địa phương lưu ý đối với công tác quản lý, bảo vệ di sản ở các đình chùa, đặc biệt trong mùa lễ hội.

Phản ứng nhanh và quyết liệt của Bắc Giang là điều đáng ghi nhận. Ghi nhận thực trạng, đánh giá thiệt hại, bảo vệ và giữ gìn những gì còn lại là những điều có thể ở thời điểm này, dù cũng đã muộn màng. Nhưng cũng thật đáng tiếc khi ngọn lửa đã khiến cho những di sản vô giá không còn nguyên vẹn.

Một câu hỏi khác cũng được dư luận đặt ra, sau những vụ hỏa hoạn khiến cho nhiều di vật, hiện vật của các bậc tiền nhân để lại bị thiêu rụi, trách nhiệm thuộc về ai, người trông coi di tích hay chính quyền địa phương? Nếu không chỉ rõ trách nhiệm thuộc về ai để có biện pháp xử lý nghiêm nhằm răn đe cho nhiều người khác (nhà chùa, ban quản lý di tích, người được thuê trông coi hay chính quyền sở tại) thì những lời cảnh báo trên e rằng ít mang lại hiệu quả.

về ai

Giải pháp nào để lấy lại?

Chùa Làng Vẽ, tên chữ là Huyền Khuê Tự, được Bộ VHTT (nay là Bộ VHTTDL) xếp hạng di tích kiến trúc nghệ thuật quốc gia năm 1994. Di tích là niềm tự hào, nơi lưu giữ những giá trị văn hóa truyền thống mà ông cha để lại. Bởi vậy, với hậu quả lớn sau vụ cháy, giải pháp nào để lấy lại những di sản đã bị hóa thành tro? Dù rằng với sự phát triển công nghệ hiện đại, cùng với nền tảng hệ thống tư liệu sẽ hỗ trợ hiệu quả việc phục dựng kiến trúc và hiện vật bị cháy. Thế nhưng, giá trị lịch sử, văn hóa, tinh thần hàm chứa trong mỗi hiện vật lại là điều khó lòng lấy lại.

Hồi tháng 10.2024, vụ cháy tại chùa Phổ Quang (xã Xuân Lũng, huyện Lâm Thao, Phú Thọ) cũng để lại nhiều thiệt hại về tài sản và hiện vật. Nơi xảy ra vụ cháy, ngôi Tam bảo có kiến trúc chữ Công gồm Tiền đường, Thiêu hương và Thượng điện; toàn bộ cấu kiện gỗ khung vì, hoành, rui bằng gỗ lim loại tốt, mái lợp ngói mũi hài. Đau lòng nhất là Bảo vật Quốc gia Bàn thờ Phật bằng đá (Bệ đá hoa sen) đã bị ám khói xung quanh và một số góc bị nứt, vỡ, tách lớp... Sau vụ cháy, cơ quan chức năng và chính quyền địa phương rốt ráo vào cuộc, nỗ lực tìm các giải pháp tốt nhất, cũng để bảo vệ những gì còn lại. Dư luận hẳn vẫn chưa quên những vụ cháy lớn tại không ít di tích trước đây. Ngay trên địa bàn Hà Nội, dù nhiều giải pháp được triển khai nhưng số vụ cháy xảy ra không ít, điểm tên có vụ cháy tại đền Lâm Du (phường Bồ Đề, quận Long Biên); tại chùa Hòa Phúc (xã Hòa Thạch, huyện Quốc Oai); cháy chùa Linh Quang (xã Đông Yên, huyện Quốc Oai); cháy chùa Cự Đà (xã Đa Tốn, huyện Gia Lâm)… Hầu hết các vụ cháy đều không chỉ để lại những thiệt hại kinh tế nặng nề mà tổn thất tinh thần đối với người dân địa phương cũng vô cùng to lớn.

Trước thực tế này, hằng năm, chính quyền địa phương cùng lực lượng cảnh sát phòng cháy, chữa cháy trên địa bàn Hà Nội cũng đã triển khai xây dựng các mô hình phòng, chống cháy, nổ, thường xuyên kiểm tra việc thực hiện an toàn, cháy, nổ tại các di tích. Ông Nguyễn Doãn Văn, Giám đốc BQL Di tích danh thắng Hà Nội cho biết, lâu nay, việc quan trọng hàng đầu luôn được Hà Nội quán triệt là nâng cao nhận thức, ý thức trong công tác bảo vệ tại các di tích, đặc biệt về phòng cháy, chữa cháy. Trong các chương trình tập huấn, BQL Di tích danh thắng Hà Nội thường xuyên tuyên truyền tới cán bộ, viên chức, người lao động phải nâng cao ý thức PCCC. "Bởi di sản văn hóa là tài sản quý báu cha ông để lại, nếu mất đi sẽ không thể làm lại", ông Nguyễn Doãn Văn chia sẻ.

Nhiều năm gắn bó công tác quản lý di sản văn hóa trên địa bàn Thủ đô, nguyên Phó Giám đốc Sở VHTT Hà Nội Trương Minh Tiến cũng nhấn mạnh, các di tích ở Hà Nội nói riêng và trên cả nước nói chung đều hàm chứa các giá trị về văn hóa lịch sử, kiến trúc nghệ thuật truyền thống và có đặc thù là hầu hết đều được làm từ vật liệu gỗ. Bởi thế, nhiều di tích luôn tiềm ẩn nguy cơ hoả hoạn rất cao, chỉ một chút lơ là cũng có thể dẫn tới hậu quả vô cùng nghiêm trọng. "Hà Nội có gần sáu nghìn di tích, trong đó nhiều di tích có giá trị đặc biệt. Mặc dù công tác PCCC tại các di tích thường xuyên được tăng cường nhưng thực tế vẫn xảy ra không ít vụ cháy nghiêm trọng. Nguyên nhân phần nhiều do mạng lưới điện nội bộ tại di tích không đảm bảo an toàn. Bên cạnh đó, việc thắp hương, nến, hóa vàng… cũng là nguồn sinh lửa. Với đặc thù của các di tích, buộc phải có những phương án quản lý tốt, chặt chẽ thì mới hạn chế được những sự việc đáng tiếc này…", theo ông Tiến.

Đây cũng là nội dung cảnh báo luôn thời sự và chưa bao giờ hết nóng. Hằng năm, Cục Di sản văn hóa đều tham mưu Bộ VHTTDL ban hành văn bản nhắc nhở các địa phương trong công tác phòng cháy, chữa cháy. Sau mỗi vụ hỏa hoạn xảy ra, điều để lại không chỉ là những bài học tiếc nuối mà hơn thế, cho thấy những cảnh báo này vẫn luôn là giải pháp cần thiết và thậm chí ngày càng phải tăng cấp độ cao hơn. Một câu hỏi khác cũng được dư luận đặt ra, sau những vụ hỏa hoạn khiến cho nhiều di vật, hiện vật của các bậc tiền nhân để lại bị thiêu rụi, trách nhiệm thuộc về ai, người trông coi di tích hay chính quyền địa phương? Nếu không chỉ rõ trách nhiệm thuộc về ai để có biện pháp xử lý nghiêm nhằm răn đe cho nhiều người khác (nhà chùa, ban quản lý di tích, người được thuê trông coi hay chính quyền sở tại) thì những lời cảnh báo trên e rằng ít mang lại hiệu quả. ■



Vụ cháy chùa Phổ Quang làm mất đi nhiều giá trị kiến trúc, hiện vật quan trọng

"Truyện Kiều và đại thi hào Nguyễn Du trong văn hóa Việt"

● **KHÁNH CHI**

Ngày 18.2, tại khuôn viên Bảo tàng CSO (CSO Gallery), TP Hội An (Quảng Nam) diễn ra tọa đàm với chủ đề "Truyện Kiều và đại thi hào Nguyễn Du trong văn hóa Việt", thu hút sự tham dự của nhiều nhà nghiên cứu văn hóa, văn học.



Khách mời tham quan bộ sưu tập *Truyện Kiều* tại CSO Gallery

Đây cũng là hoạt động ý nghĩa chào đón Ngày Quốc tế tiếng mẹ đẻ (International Mother Language Day) vào 21.2 hằng năm, là dịp để tôn vinh và bảo vệ sự đa dạng ngôn ngữ và văn hóa trên toàn cầu, thúc đẩy nhận thức về tầm quan trọng của việc gìn giữ tiếng mẹ đẻ và tôn trọng các ngôn ngữ khác nhau trên thế giới.

Tại tọa đàm, nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu văn hóa, văn học đặt trọng tâm trao đổi vào bốn nội dung quan trọng: Bối cảnh, nội hàm và tầm vóc của truyện Kiều và đại thi hào Nguyễn Du trong dòng chảy văn hóa Việt Nam và thế giới. Giá trị văn học, tư tưởng và tầm ảnh hưởng của truyện Kiều. Tầm vóc di sản văn hóa của Nguyễn Du trong bối cảnh hội nhập. Đồng thời nhấn mạnh tầm quan trọng của việc giữ gìn và phát triển truyện Kiều trong bối cảnh đương đại. Nhấn mạnh vai trò truyện Kiều trong dòng chảy văn học Việt Nam, sự ảnh hưởng và vị thế của tác phẩm qua các thời kỳ. Sự phong phú của truyện Kiều với hơn 30 bản Nôm của nhiều tác giả, hàng ngàn ấn phẩm được biên soạn, xuất bản và dịch sang hơn 20 ngôn ngữ.

Các giá trị văn học, giá trị tư tưởng, tầm ảnh hưởng của truyện Kiều trong chính trị, đời sống và văn hóa; Ứng dụng truyện Kiều trong giáo dục và nghiên cứu học thuật. Giá trị lịch sử, chính trị của truyện Kiều với bối cảnh lịch sử Việt Nam và thế giới cũng được khẳng định. Giá trị đối ngoại, truyện Kiều như một tác phẩm lớn, góp phần nâng cao vị thế văn học Việt Nam trên trường quốc tế. Truyện Kiều trên thi đàn thế giới được khẳng định ở sự công nhận của UNESCO đối với Nguyễn Du; Vị thế của truyện Kiều so với các tác phẩm kinh điển khác trong văn học thế giới. Từ đó, những người sưu tập truyện Kiều cũng chia sẻ về động lực, định hướng để góp phần quảng bá, giữ gìn và phát triển truyện Kiều trong bối cảnh đương đại.

Đặc biệt, các bạn trẻ học sinh đến tham dự tọa đàm đã đặt ra nhiều câu hỏi với khách mời về câu chuyện tính kế thừa, sự lan tỏa của truyện Kiều trong đời sống văn hóa hiện đại; góc nhìn chữ "Tâm" - chữ "Tài" trong truyện Kiều với thế hệ trẻ, sự hội nhập thế giới với tinh thần văn hóa Việt - mà tiêu biểu là với truyện Kiều,… Nói về tiếng Việt, nhiều người thường nhắc lại câu nói của học giả Phạm Quỳnh (1892-1945) được hậu duệ khắc lại trên tấm bia đá đặt ngay trước bia mộ của ông (chùa Vạn Phước, TP Huế): "Truyện Kiều còn tiếng ta còn. Tiếng ta còn nước ta còn".

Tọa đàm truyện Kiều và đại thi hào Nguyễn Du trong văn hóa Việt mang ý nghĩa đặc biệt trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn học của tác phẩm cũng như khẳng định giá trị, tầm ảnh hưởng sâu rộng của truyện Kiều trong dòng chảy văn hóa Việt Nam và thế giới. Đặc biệt hơn nữa khi tọa đàm được diễn ra tại Bảo tàng CSO-CSO Gallery (229 Cửa Đại, Hội An). Đây là nơi đang trưng bày hơn 10 bộ sưu tập Truyện Kiều "độc nhất vô nhị" với 1.630 ấn phẩm và hơn 600 ấn phẩm được đăng tải trên báo chí, tạp chí, tranh ảnh… ■

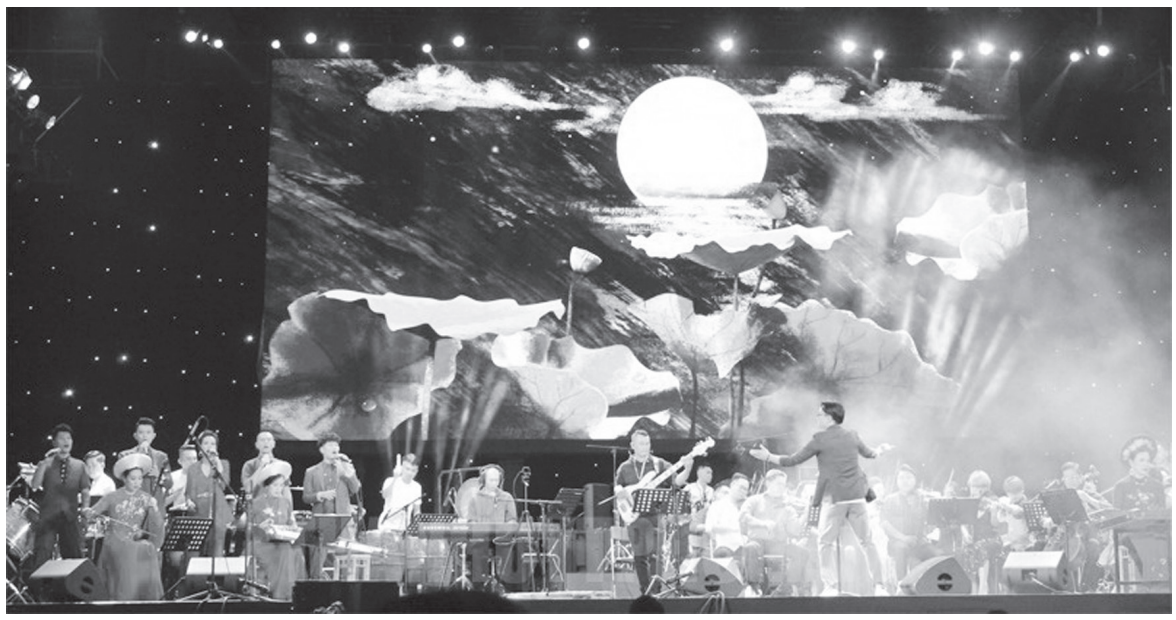
Giới trẻ và sứ mệnh gìn giữ âm nhạc dân tộc

● **TRUNG NGHĨA**

Âm nhạc Việt Nam đang có bước phát triển mạnh mẽ, không chỉ được phản ánh qua sự phong phú của các thể loại mới, mà còn qua sự quan tâm sâu sắc đối với những giá trị truyền thống. Trong bối cảnh đó, việc thúc đẩy công tác đào tạo vừa giúp thế hệ trẻ thấu hiểu và trân trọng di sản âm nhạc, vừa khơi gợi niềm đam mê sáng tạo, từ đó đưa âm nhạc dân tộc hòa nhịp với hơi thở đương đại.

Làn gió mới cho âm nhạc dân gian

Âm nhạc truyền thống, nơi lưu giữ những giá trị di sản quý báu, đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Những thể loại nghệ thuật dân gian đặc sắc như Xẩm, Ca trù, Chầu văn hay những làn điệu hò, vè, lý… không chỉ mang giá trị giải trí mà còn chứa đựng những giá trị lịch sử lâu dài, ngôn ngữ đặc trưng và phong tục tập quán độc đáo. Dù xã hội ngày càng phát triển và hiện đại, âm nhạc truyền thống vẫn giữ một vị trí không thể thiếu trong các lễ hội, nghi thức và hoạt động cộng đồng.



Trước nguy cơ mai một của âm nhạc truyền thống, nhiều nghệ sĩ trẻ đã và đang nỗ lực không ngừng để gìn giữ và bảo tồn những giá trị văn hóa này bằng nhiều phương pháp khác nhau. Họ không chỉ dừng lại ở việc tìm kiếm và lưu giữ di sản mà còn sáng tạo ra những tác phẩm mới, kết hợp nghệ thuật xưa với các thể loại âm nhạc hiện đại như nhạc giao hưởng, pop, hip hop, rap... nhằm tạo ra những sản phẩm độc đáo, hấp dẫn và dễ tiếp cận với giới trẻ.

Mới đây, ca sĩ Ngọc Khuê đã chính thức công bố dự án âm nhạc mang tên *Dạo chơi* với 8 tác phẩm quen thuộc như *Chuồn chuồn ớt, Bên bờ ao nhà mình, Gió mùa về, Giọt sương bay lên, Bà tôi,* và 3 bài hát dân ca Quan họ Bắc Ninh: *Xe chỉ luồn kim, Qua cầu gió bay, Cò lả.* Với dự án đĩa than đặc biệt này, nữ ca sĩ kỳ vọng sẽ mang lại một "làn gió mới" trong việc gìn giữ, phát triển và lan tỏa những nét đẹp văn hóa, giá trị âm nhạc dân tộc ra thế giới.

Cuối năm 2024, nghệ sĩ trẻ Vũ Thùy Linh ra mắt album *Tơ đồng thánh thót,* gồm 4 bài dân ca, dân gian nổi tiếng của Việt Nam: *Lúng liếng* (Quan họ), *Công cha ngãi mẹ sinh thành* (Xẩm), *Luyện năm cung* (Chèo), *Chầu Năm suối Lân* (Chầu văn), cùng một ca khúc nhạc trẻ *Giai điệu Việt Nam mình.* Điểm đặc biệt của album là sự kết hợp giữa giọng hát trẻ trung của Vũ Thùy Linh và cách phối khí vừa cổ điển vừa hiện đại của nhạc sĩ Lưu Quang Minh, khiến những bài dân ca quen thuộc trở nên mới mẻ, trẻ trung và hấp dẫn.



Nghệ sĩ trẻ đưa làn gió mới đến âm nhạc truyền thống **Ảnh: ITN**

Trước đó, nhiều nghệ sĩ như Hà Myo, Phương Mỹ Chi, Double 2T… cũng đã góp phần làm mới âm nhạc truyền thống trong các sản phẩm của mình. Gần đây, công chúng đặc biệt yêu thích các tiết mục âm nhạc lấy cảm hứng từ dân gian trong chương trình *Anh trai vượt ngàn chông gai.* Trong các show diễn, hàng chục nghìn người đã cùng hòa giọng hát những làn điệu cải lương, chèo, hò... điều này không chỉ thể hiện sự quan tâm đặc biệt của khán giả, mà còn là minh chứng cho sức sống mạnh mẽ của âm nhạc truyền thống trong lòng công chúng.

Trao truyền di sản, khuyến khích sáng tạo

Những nỗ lực đưa âm nhạc truyền thống vào đời sống đương đại không chỉ giúp di sản này sống lại trong một diện mạo mới mà còn đóng góp quan trọng vào việc quảng bá văn hóa Việt Nam ra thế giới. Âm nhạc truyền thống được giới thiệu và trình diễn trên các sân khấu quốc tế đã nâng cao hình ảnh văn hóa của một quốc gia, tạo cơ hội để phát triển và hòa nhập với xu hướng toàn cầu, từ đó tạo nên sự giao thoa văn hóa độc đáo, đa dạng. Tuy nhiên, để đảm bảo lĩnh vực này phát triển bền vững, việc đào tạo thế hệ trẻ hiểu biết và trân trọng âm nhạc truyền thống là vô cùng quan trọng.

Tại Hội thảo *Định hướng ngành Âm nhạc học đáp ứng nhu cầu phát triển của xã hội trong giai đoạn mới* vừa qua, ThS Đào Thị Hồng Lê, Viện Âm nhạc (Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam) chia sẻ: "Giáo dục âm nhạc truyền thống được coi là công cụ đặc biệt, giúp truyền đạt những giá trị văn hóa, lịch sử và tinh thần dân tộc. Nó không chỉ giúp học sinh hiểu và trân trọng nguồn cội mà còn khuyến khích sự sáng tạo và phát triển nhân cách. Đào tạo âm nhạc truyền thống đang trải qua nhiều thay đổi đáng kể. Xu hướng hiện tại trong đào tạo âm nhạc, trong bối cảnh hiện nay, đang đáp ứng nhu cầu và thị hiếu của xã hội. Việc khuyến khích sáng tạo, tăng cường giao lưu văn hóa, tạo không gian học tập thân thiện đang mở ra những cơ hội mới để bảo tồn và phát triển âm nhạc truyền thống, nâng cao chất lượng đào tạo và xây dựng cộng đồng yêu thích, tìm hiểu, tham gia và đóng góp cho nền âm nhạc truyền thống Việt Nam".

Cũng theo ThS Đào Thị Hồng Lê, để thúc đẩy sự phát triển bền vững của âm nhạc dân tộc, việc đào tạo từ trường học đến thực tế công việc cần được đầu tư mạnh mẽ hơn nữa. Viện Âm nhạc (trực thuộc Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam) là nơi khai thác, sưu tầm, nghiên cứu và lưu giữ các tài liệu âm thanh, hình ảnh về âm nhạc truyền thống các dân tộc. Viện luôn sẵn sàng chia sẻ và đồng hành cùng các nhà trường để nâng cao chất lượng giảng dạy, tạo cơ hội cho sinh viên và giáo viên học tập, trải nghiệm thực tế.

Một số chuyên gia cũng cho rằng, bên cạnh việc bảo tồn và truyền đạt di sản, công tác đào tạo âm nhạc truyền thống còn cần chú trọng vào việc khơi gợi sự sáng tạo và đổi mới. Các nghệ sĩ trẻ nên được khuyến khích thử nghiệm, kết hợp âm nhạc truyền thống với các thể loại đương đại, để tạo ra những sản phẩm độc đáo và cuốn hút. Điều này không chỉ giúp âm nhạc dân tộc tiếp cận dễ dàng hơn với khán giả trẻ, mà còn đóng góp vào việc hình thành những xu hướng mới trong nền âm nhạc nước nhà.

Âm nhạc Việt Nam đang bước vào giai đoạn phát triển mạnh mẽ, trong đó các giá trị truyền thống được tôn vinh. Việc quan tâm đến đào tạo lớp trẻ là nhiệm vụ hết sức quan trọng, không chỉ đối với các nhà giáo dục mà còn với những cá nhân, tập thể và tổ chức đang gìn giữ di sản âm nhạc truyền thống, để vừa bảo tồn di sản văn hóa, vừa đóng góp vào việc xây dựng bản sắc dân tộc, khẳng định vị thế của âm nhạc Việt Nam trên trường quốc tế. ■

Hai phim truyền hình cùng lên sóng khung giờ vàng VTV

VTV3 đang phát sóng hai bộ phim truyền hình vào khung giờ vàng lúc 20h, từ thứ Hai đến thứ Sáu hằng tuần, mỗi tập dài 45 phút.

Theo đó, trong ba ngày đầu tuần (từ thứ Hai đến thứ Tư), khán giả được thưởng thức tác phẩm *Cha tôi, người ở lại* của đạo diễn, NSƯT Vũ Trường Khoa. Phim kể về câu chuyện gia đình đặc biệt của hai người cha nuôi dưỡng ba đứa trẻ không cùng huyết thống nhưng đầy tình yêu thương. Trong khi đó, những người thân trong gia đình lại là nguồn gốc của nỗi đau và sự tổn thương. Phim theo chân hành trình trưởng thành của ba nhân vật từ học sinh đến khi trưởng thành, yêu thương và xây dựng cuộc sống riêng. Vai hai người cha do NSƯT Bùi Như Lai và NSƯT Thái Sơn đảm nhận, còn ba người con do Ngọc Huyền, Trần Nghĩa và Thái Vũ thể hiện. Phim còn có sự góp mặt của Thu Quỳnh, Lương Thu Trang, NSƯT Kiều Anh, Minh Tiệp và Trung "ruồi"…

Vào khung giờ 20h thứ Năm và thứ Sáu, khán giả sẽ thưởng thức bộ phim *Những chặng đường bụi bặm* của đạo diễn Trịnh Lê Phong. Phim kể về ba người đàn ông ở ba độ tuổi khác nhau, mỗi người bị đẩy đến bên lề cuộc sống và quyết định cùng nhau lên chuyến xe trốn tránh thế giới. Hành trình của họ mở ra nhiều hy vọng và tìm lại niềm tin vào cuộc sống. Bộ phim mang thông điệp về tình yêu thương, sự sẻ chia, hy vọng và khát khao sống lương thiện, hạnh phúc. Các vai chính gồm: Ông Nhân - một người đàn ông ra tù ở tuổi xế chiều (NSƯT Võ Hoài Nam); Nguyên - công tử thất thế (Đình Tú) và Phỏm - cậu bé móc túi (bé Đức Phong)...

ANH HUY

PHÁT TRIỂN NGHỆ THUẬT BIỂU DIỄN CHUYÊN NGHIỆP:

"Mỏ vàng" để phát triển công nghiệp văn hóa

● **ĐÌNH TOÁN**

Không chỉ là một trong những ngành công nghiệp văn hóa (CNVH) chủ lực, đem lại lợi ích lớn về kinh tế, nghệ thuật biểu diễn còn được coi là "kênh truyền thông" hiệu quả, thông qua ngôn ngữ nghệ thuật để lan tỏa bản sắc, giá trị văn hóa dân tộc, từ đó xây dựng và khẳng định thương hiệu quốc gia trên trường quốc tế.

"Các đơn vị thuộc Bộ VHTTDL, các nhà hát cần phối hợp, hỗ trợ, tạo điều kiện về nguồn lực, cơ chế cho các đoàn nghệ thuật, công ty tổ chức sự kiện tư nhân có năng lực tham gia vào quá trình nghiên cứu, tổ chức chương trình chất lượng và hướng tới xuất khẩu văn hóa.

Những chương trình nghệ thuật khi biểu diễn phải mang đậm bản sắc, có sự tính toán kỹ về thị trường. Với thị trường nước ngoài, phải tập trung vào những nơi có đông người Việt Nam sinh sống, tổ chức ở các quốc gia Việt Nam đã ký kết văn kiện hợp tác về văn hóa; tổ chức đàm phán với các nước trên tinh thần có qua có lại, hài hòa về lợi ích. Quốc tế hóa văn hóa Việt Nam phải đi đôi với bảo tồn văn hóa truyền thống thông qua các chương trình nghệ thuật chất lượng."

(Bộ trưởng Bộ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG)



Từng bước chuyển mình

Năm 2024 được xem là thời điểm ngành nghệ thuật biểu diễn nước nhà tỏa sáng rực rỡ. Trong bức tranh đa sắc của nghệ thuật biểu diễn năm qua, không thể không nhắc đến thành công vang dội của các chương trình truyền hình thực tế về âm nhạc như *Anh trai say hi* và *Anh trai vượt ngàn chông gai*. Sau khi phát sóng, chương trình đã tạo nên hiệu ứng mạnh mẽ, khiến khán giả và giới truyền thông không khỏi bất ngờ. Báo chí cũng đã tốn không ít giấy mực để bàn luận, mổ xẻ, và các concert được tổ chức từ những chương trình trên đều nhanh chóng "cháy vé". Theo ước tính, mỗi đêm concert có thể thu về doanh thu lên đến hàng trăm tỉ đồng.

Giới chuyên gia đánh giá, con số khổng lồ về người mua vé trên các nền tảng trực tuyến, doanh thu của các buổi concert, hòa nhạc… là những cú hích lớn, "phá băng" ngành công nghiệp biểu diễn trong nước; minh chứng cho sức tiêu thụ lớn của thị trường nội địa cho các sản phẩm CNVH do chính người Việt đầu tư và sản xuất. Bên cạnh đó, điều này còn cho thấy năng lực thực hiện chương trình của các doanh nghiệp trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn hiện nay đã đáp ứng được với yêu cầu trong tổ chức các sự kiện lớn, tiệm cận với quy trình và chất lượng của thế giới.

Tuy nhiên, trước khi có được thành công này, công chúng từng mất niềm tin vào khâu tổ chức sự kiện khi không ít concert, chương trình cứ tổ chức bán vé xong là hủy, khiến người mua cứ mòn mỏi chờ hoàn tiền. Thiệt hại về kinh tế cho cả BTC và khán giả là điều thấy rõ nhưng sau đó còn là thiệt hại đến uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế. Phải đến khi 2 đêm concert của nhóm nhạc BlackPink tổ chức thành công tại Sân vận động quốc gia Mỹ Đình vào năm 2023, định kiến về tổ chức show diễn tại Việt Nam mới được gỡ bỏ, kéo theo sự đổi mới về tư duy tổ chức chương trình.

Có thể nói, một trong những lý do làm nên thành công của ngành nghệ thuật biểu diễn thời gian qua là sự chuyên nghiệp và hiện đại hóa. Không khó để nhận thấy, nghệ thuật biểu diễn đã có những bước tiến dài trong việc ứng dụng công nghệ tiên tiến, làm thay đổi gần như hoàn toàn cách dàn dựng sân khấu trước đây, hiện thực hóa được những ý tưởng táo bạo và mang đến cho công chúng cảm nhận mới mẻ.

Sự đón nhận hào hứng của người xem cho thấy, khán giả giờ đây đã đặt niềm tin vào năng lực thực hiện chương trình của đội ngũ sản xuất nước nhà. Tuy nhiên, thực tế này cũng phản ánh, công chúng ngày nay đã có sự đòi hỏi cao hơn trong thưởng thức các sản phẩm nghe nhìn, nếu "đã mắt, sướng tai" thì họ cũng sẵn sàng "tất tay" trong việc chi tiền để thưởng thức nghệ thuật.

Đồng bộ các khâu

Bên cạnh phục vụ nhu cầu thưởng thức của khán giả, các nhà quản lý nhận định, phải có định hướng cụ thể để phát triển các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật trở thành sản phẩm đặc sắc, từng bước tiến đến xuất khẩu văn hóa; đưa nghệ thuật biểu diễn trở thành "mỏ vàng" trong phát triển CNVH, đem lại lợi ích về kinh tế - văn hóa - xã hội cho đất nước.

Để hiện thực hóa những mong muốn đó, theo Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông, ngành nghệ thuật biểu diễn phải giải quyết một số bài toán về "đứt gãy" các khâu, trong đó có vấn đề thiếu đội ngũ nhân lực trẻ, đội ngũ sáng tạo, kỹ thuật; thiếu "vốn mồi" cũng khiến việc tăng chất lượng trong khâu dàn dựng gặp khó khăn. Do đó, Thứ trưởng nhận định, phải tăng cường hợp tác, huy động nguồn lực để nâng tầm các chương trình nghệ thuật, phục vụ khán giả và du khách, đặc biệt là du khách quốc tế.

Còn theo NSND Xuân Bắc, Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn (Bộ VHTTDL), để có thêm nguồn lực tổ chức các chương trình quy mô, tạo ra sản phẩm văn hóa chất lượng, thậm chí là mang danh Bộ VHTTDL, cần huy động nhiều nguồn lực, trong đó có sự hỗ trợ từ các địa phương. Cục Nghệ thuật biểu diễn rất mong muốn các địa phương tích cực hỗ trợ về mọi mặt khi các chương trình nghệ thuật, concert diễn ra.

Đối với tiếp cận thị trường quốc tế, Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VHTTDL) Nguyễn Phương Hòa cho biết, trong phát triển CNVH, khi có sản phẩm chất lượng, phải dần hướng đến xuất khẩu văn hóa. "Muốn vậy, chúng ta phải có giải pháp tiếp cận thị trường. Trước mắt, cần duy trì sự hiện diện của văn hóa Việt Nam tại các hoạt động giao lưu quốc tế, thông qua các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật chất lượng cao. Từ đó, chủ động giới thiệu các sản phẩm của mình. Tại các sự kiện, chúng ta sẽ có cơ hội gặp gỡ các nhà sản xuất quốc tế để phối hợp tổ chức những chương trình nghệ thuật quy mô, chất lượng hơn; phát triển hoạt động nghệ thuật biểu diễn và CNVH", bà Nguyễn Phương Hòa cho hay.

Cùng với đó, theo đại diện nhiều đơn vị tổ chức sự kiện, khó khăn nhất Việt Nam đang gặp phải trong phát triển du lịch âm nhạc là cơ sở vật chất, nhất là hệ thống âm thanh chưa đáp ứng được tiêu chuẩn quốc tế. Điều này khiến các đơn vị tổ chức phải vận chuyển trang thiết bị từ nước ngoài, chi phí tổ chức bị đội lên cao, dẫn đến giá vé cũng cao theo, khó thu hút khán giả. Đơn cử như show diễn BlackPink tại Mỹ Đình, 80% trang thiết bị phục vụ cho concert này là nhập khẩu. Đây là bài toán cần có sự hợp tác để giải quyết, giúp các đơn vị tối ưu hóa chi phí tổ chức sự kiện, thu hút thêm khán giả đến với mỗi sự kiện. ■



Ngành nghệ thuật biểu diễn Việt Nam đang chứng kiến sự chuyển mình chưa từng có với những chương trình doanh thu tiền tỉ, thậm chí trăm tỉ. Ảnh: "Anh trai say hi"

Cuộc hẹn cuối tuần trở lại trên VTV3

Chương trình *Cuộc hẹn cuối tuần* sẽ chính thức trở lại vào tối thứ Bảy hằng tuần, bắt đầu từ ngày 23.2, trên sóng VTV3. Sau 2 mùa phát sóng, talkshow này vẫn được khán giả yêu thích bởi màu sắc giải trí và cách thức thể hiện độc đáo.

Năm 2025, chương trình tiếp tục có sự tham gia của nhà báo Long Vũ cùng nhiều khách mời nghệ sĩ nổi tiếng. Không gian trò chuyện ấm áp và thoải mái sẽ mang đến những câu chuyện thú vị về cuộc sống, sự nghiệp và những điều chưa từng tiết lộ của khách mời. Cùng sự góp mặt của ban nhạc, *Cuộc hẹn cuối tuần* hứa hẹn mang đến những tiết mục nghệ thuật đầy cảm xúc cho khán giả…

NAM ANH

Gốm Việt tại Triển lãm *Dáng Xuân 2025 - Bắc Nam hội tụ*

Triển lãm *Dáng xuân 2025 - Bắc Nam hội tụ* đang diễn ra tại Nhà Triển lãm Mỹ thuật (16 Ngô Quyền, Hà Nội), thu hút sự quan tâm của đông đảo nghệ sĩ và công chúng. Với gần 200 tác phẩm đến từ 50 nghệ sĩ thuộc CLB Gốm Nghệ thuật (Hội Mỹ thuật Việt Nam) và 11 nghệ sĩ CLB Gốm Mỹ thuật Sài Gòn, triển lãm thể hiện sự giao thoa tuyệt vời giữa các yếu tố văn hóa và tư duy nghệ thuật Bắc - Nam.

Các tác phẩm đa dạng từ điêu khắc gốm, tranh gốm đến gốm ứng dụng, đều mang đậm dấu ấn cá nhân, thể hiện sự sáng tạo không ngừng của các nghệ sĩ. Mặc dù kế thừa tinh hoa gốm truyền thống, nhưng mỗi tác phẩm đều toát lên hơi thở đương đại, phản ánh sự phát triển của nghệ thuật gốm Việt. Triển lãm mở cửa đến hết ngày 22.2.

MINH DƯƠNG

TIẾN TỚI KỶ NIỆM 50 NĂM GIẢI PHÓNG TRƯỜNG SA (29.4.1975 - 29.4.2025)

Ra Trường Sa xem "Sơn Ca ba nhất"

● **Bài, ảnh: MAI THẮNG**

Trong 21 đảo và các điểm đóng quân của Quần đảo Trường Sa, đảo Sơn Ca nhỏ bé nhưng vô cùng thân thương, được mệnh danh là hòn đảo "ba nhất": "Xanh nhất, sạch nhất, trắng nhất".

Màu xanh chiến sĩ

Đến Sơn Ca vào những ngày đầu năm mới, điều khiến chúng tôi ấn tượng ngay lập tức là màu xanh của cây phong ba và các vườn ươm sum suê quanh đảo. Trung tá Nguyễn Lương Hiền, Chính trị viên của đảo chia sẻ: "Sơn Ca đẹp nhất trong 21 đảo và 33 điểm đóng quân của Quần đảo Trường Sa. Bộ Tư lệnh Quân chủng đánh giá rất cao và các đoàn khách từ đất liền luôn khen ngợi. Sơn Ca được mệnh danh là ba nhất: Xanh nhất, sạch nhất, trắng nhất và đã trở thành thương hiệu".

Trung tá Hiền giải thích thêm, biệt danh "xanh nhất" của Sơn Ca bắt nguồn từ điều kiện tự nhiên ở đây. Đảo có thổ nhưỡng bằng phẳng, mặt đất được phủ một lớp mùn mỏng pha lẫn phân chim. Thủy triều ở đảo theo chế độ nhật triều, tức là mỗi ngày có một lần nước lên và một lần nước xuống. Với khoảng 300 ngày nắng mỗi năm, đảo có hai mùa rõ rệt: Mùa mưa từ tháng 8 đến tháng 3 năm sau, và mùa nắng kéo dài suốt thời gian còn lại. Điều này tạo điều kiện lý tưởng để cây cối phát triển xanh tốt quanh năm.

Hệ thực vật trên đảo khá phong phú với nhiều loài cây, đặc biệt là bàng vuông, sồi, phi lao, muống biển và một số loài cỏ thân mềm được mang từ đất liền. Nổi bật nhất là những cây phong ba đã nhiều năm tuổi, tạo môi trường lý tưởng cho các loài chim, chủ yếu là sơn ca, đến làm tổ - đây cũng là lý do đảo được đặt tên là Sơn Ca.

Chia sẻ thêm về màu xanh trên đảo, trung tá Hiền tâm sự: "Không phải tự nhiên mà có, đây là kết quả của bàn tay lao động và sự sáng tạo của cán bộ chiến sĩ. Ngoài số cây được mang từ đất liền ra, hàng nghìn cây xanh đã được cán bộ chiến sĩ gây giống và ươm trồng. Mỗi người đều phải hoàn thành nhiệm vụ trước khi trở về đất liền là trồng một hoặc hai cây để ghi nhớ những ngày tháng học tập, huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu trên đảo. Hằng năm, vào dịp sinh nhật của



Cán bộ chiến sĩ ươm trồng cây giống



Cán bộ chiến sĩ đảo Sơn Ca cùng các đại biểu vui văn hóa văn nghệ

cán bộ chiến sĩ, chúng tôi cũng tổ chức trồng cây xanh như một đóng góp cho đảo, giúp nơi đây thêm tươi đẹp. Việc trồng cây quanh đảo đã trở thành phong trào và nhu cầu làm đẹp của chúng tôi. Chúng tôi luôn tự hào khi Sơn Ca đã trở thành hòn đảo thân thương và đẹp đẽ nhất trong quần đảo Trường Sa".

Sơn Ca cũng là đảo nổi bật với danh hiệu "sạch nhất" nhờ hệ thống pin năng lượng mặt trời cung cấp điện cho cán bộ chiến sĩ trong sinh hoạt, học tập và công tác. Toàn đảo có hệ thống thùng chứa rác được đặt ở các vị trí như khu nhà ở, nơi sinh hoạt công cộng, khu huấn luyện và công tác. Với tinh thần chung tay bảo vệ môi trường, cán bộ chiến sĩ phân loại rác thải hằng ngày và bỏ vào đúng nơi quy định. Các loại rác thải xử lý tại chỗ sẽ được thu gom, chôn dưới lòng đất hoặc đốt để trộn với đất tạo mùn ươm cây giống. Rác thải nhựa được đóng thành bao và chuyển xuống tàu để đưa về đất liền xử lý. Sau những giờ huấn luyện chiến đấu, các chiến sĩ trẻ lại tự giác đi dọn vệ sinh, nhổ cỏ dại và thu gom rác thải. Chính vì thế, từ đường đi, sân bóng, đến khu nhà ở, khu huấn luyện, khu vệ sinh, tất cả đều luôn sạch sẽ, tinh tươm.

Về biệt danh "trắng nhất", trung tá Phạm Văn Phố, Chỉ huy trưởng đảo Sơn Ca vui vẻ cho biết: "Do khí hậu mát mẻ, thổ nhưỡng thuận lợi, cây cối xanh tốt quanh năm và nước ngọt dồi dào, nên các chiến sĩ ở đây thường có làn da sáng sủa hơn so với các đảo khác. Nhiều chiến sĩ có gương mặt trắng hồng, đẹp như con gái. Mỗi lần có đoàn công tác, văn công từ đất liền ra thăm và biểu diễn, sau các buổi giao lưu văn nghệ, chúng tôi thường để lại những dòng lưu bút, số điện thoại và những tấm ảnh kỷ niệm chụp chung, không quên nhắn nhủ "hẹn gặp lại đất liền" giữa nữ văn công và sĩ quan trẻ. Và cũng từ đó, nhiều cặp vợ chồng lính đảo Sơn Ca đã ra đời".

Ngày mới

Sơn Ca những ngày đầu xuân khoác lên mình sắc vàng rực rỡ, nắng như rót mật. Tại phân đội 1, hàng trăm cán bộ chiến sĩ đang miệt mài luyện tập các động tác tay không: "Đi đều, chuyển bước, tiếp lệnh… đi nghiêm, nhìn bên phải, chào". Cùng lúc đó, tại phân đội 2, nhiều chiến sĩ đang rèn luyện "16 động tác thể dục" và "35 thế liên quyền", "8 thế đứng cơ bản". Dù mồ hôi ướt đẫm vai áo, nhưng trong đôi mắt tất cả đều ánh lên niềm vui tự hào vì được giữ biển nơi đầu sóng ngọn gió.

Đại úy Bùi Thúc Hóa, phụ trách công tác hậu cần cho biết: "Nói đến Sơn Ca là nói đến màu xanh và sự sáng tạo. Không phải ngẫu nhiên mà nơi đây xanh, sạch, đẹp như thế. Đó là sự đoàn kết thống nhất từ cán bộ đến chiến sĩ, một lòng quyết tâm xây dựng và bảo vệ đảo mạnh về phòng thủ, đẹp về cảnh quan môi trường, tốt về lối sống, thắm tình quân dân như cá với nước. Mặc dù xa đất liền, nhưng chúng tôi vẫn có đầy đủ điều kiện cơ sở vật chất, vì thế sống ở đảo, chúng tôi hoàn toàn yên tâm công tác".

Một năm tuổi quân, hạ sĩ Tống Văn Khoa đặt chân lên Sơn Ca đúng vào mùa xuân Ất Tỵ. Những bỡ ngỡ ban đầu của cậu lính 21 tuổi quê Nghệ An dần được xóa nhòa bởi tình yêu thương, sự đùm bọc và tinh thần đoàn kết, gắn bó. Hạ sĩ Khoa chia sẻ: "Ở đảo khó khăn, gian khổ hơn ở đất liền, đó là điều bình thường, nhưng đảo cũng có nhiều điều thú vị. Đó là cơ hội để thử sức, để cống hiến tuổi thanh xuân cho Tổ quốc. Cán bộ chiến sĩ ở đây luôn đoàn kết, thương yêu nhau như một gia đình. Mỗi lần có đoàn công tác từ đất liền ra thăm hay nhận được thư nhà, niềm vui của chúng tôi như được nhân lên, càng quyết tâm hơn, vững tay súng canh trời, biển, đảo. Tuy xa cách đất liền, nhưng đảo Sơn Ca thực sự là ngôi nhà thứ hai của chúng tôi".

Được bao phủ bởi màu xanh của hàng ngàn cỏ cây hoa lá, Sơn Ca như một "phố nhỏ" giữa sóng nước trùng khơi. Ở đó, những người lính vẫn âm thầm, lặng lẽ, vững chắc tay súng, bảo vệ chủ quyền Tổ quốc, mang lại cuộc sống bình yên cho nhân dân.■

TP.HCM đề xuất quy định thẩm định, cấp phép an toàn cho sân khấu, khán đài

UBND TP.HCM vừa gửi văn bản đến Bộ LĐ,TB&XH, Bộ VHTTDL và Bộ Xây dựng, đề nghị quy định đảm bảo an toàn tại các lễ hội, sự kiện đông người, đặc biệt là các thiết bị có yêu cầu nghiêm ngặt về an toàn lao động như sàn biểu diễn di động, giàn treo âm thanh, ánh sáng, màn hình LED…

Theo UBND TP, công tác kiểm định các thiết bị này gặp khó khăn, vì mặc dù các doanh nghiệp tổ chức sự kiện đã cung cấp hồ sơ kiểm định, nhưng cơ quan chuyên môn cấp quận, huyện và TP Thủ Đức thiếu cơ sở để kiểm tra tính hợp pháp của các tổ chức kiểm định. Thêm vào đó, hiện chưa có quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về an toàn đối với giàn treo sân khấu, khiến các đơn vị tổ chức sự kiện tự thiết kế và thi công mà không có quy định rõ ràng về kiểm định an toàn.

Để giải quyết, TP.HCM đề xuất Bộ LĐ,TB&XH đưa giàn treo âm thanh, ánh sáng vào danh mục thiết bị yêu cầu nghiêm ngặt về an toàn lao động và ban hành quy trình kiểm định trước khi sử dụng. TP.HCM cũng kiến nghị công khai danh sách các tổ chức kiểm định để người dân và các đơn vị tổ chức sự kiện có thể tra cứu. Đồng thời, UBND TP.HCM đề xuất Bộ VHTTDL phối hợp với Bộ Xây dựng quy định rõ đơn vị có thẩm quyền thẩm định và cấp phép cho sân khấu, khán đài tại các sự kiện, lễ hội đông người…

TÙNG THƯ

TẬP TRUNG NGUỒN LỰC XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG "LẤY TRẺ LÀM TRUNG TÂM":

Tạo dựng nền tảng vững chắc cho tương lai

● **MINH CHÂU**

Những năm qua, Đà Nẵng luôn dẫn đầu cả nước về việc đầu tư mạnh mẽ vào môi trường học tập an toàn và chất lượng cho trẻ em. TP đã triển khai nhiều chính sách đặc thù nhằm bảo vệ và chăm sóc trẻ trên các lĩnh vực, như: Trợ giúp xã hội, y tế, giáo dục và đời sống vật chất, tinh thần. Bên cạnh đó, Đà Nẵng cũng chú trọng đầu tư cơ sở vật chất, xây dựng các công trình phúc lợi, cung cấp dịch vụ xã hội cho trẻ em, tạo điều kiện cho sự phát triển toàn diện, đặc biệt là đối với trẻ mầm non và những trẻ có hoàn cảnh đặc biệt.

Phát huy vai trò của cộng đồng trong việc "lấy trẻ làm trung tâm"

Để nâng cao chất lượng giáo dục và chăm sóc trẻ, các trường mầm non tại Đà Nẵng, đặc biệt ở các vùng sâu, vùng xa, đang nỗ lực từng ngày để đạt tiêu chí "Trường chuẩn quốc gia". Huyện Hòa Vang có 19 trường mầm non, trong đó 15 trường công lập và 4 trường tư thục, tất cả đều được đầu tư cải tạo cơ sở vật chất, trang bị thiết bị hiện đại phục vụ công tác chăm sóc và giáo dục trẻ, đồng thời cải thiện môi trường học tập và vui chơi phù hợp với chuyên đề "Xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm".

Trường Mầm non Hoa Mai, xã Hòa Châu (huyện Hòa Vang), là một ví dụ điển hình khi vừa được công nhận đạt chuẩn quốc gia vào đầu năm học 2024-2025. Nhà trường luôn chú trọng nâng cao chất lượng chăm sóc, giáo dục, bắt đầu từ việc hoàn thiện đội ngũ giáo viên yêu nghề và tâm huyết, đến việc cải thiện bữa ăn, giấc ngủ và phương pháp giảng dạy…

Cô Ngô Thị Mỹ Lệ, Hiệu trưởng nhà trường chia sẻ: "Để xây dựng môi trường giáo dục an toàn và hiệu quả, ngoài việc đầu tư vào cơ sở vật chất và cảnh quan xanh, sạch, đẹp, chúng tôi đặc biệt chú trọng vào giáo dục trực quan sinh động. Trường đã thực hiện mô hình "Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm" với nhiều hoạt động bổ ích, như tổ chức cho trẻ tham quan, trải nghiệm tại các làng nghề, di tích lịch sử; trẻ được vui chơi, giải trí trong môi trường lành mạnh, đồng thời phát huy khả năng sáng tạo và các kỹ năng sống cần thiết". Các em được tiếp cận bài học thông qua phương pháp dễ hiểu, đồng thời giáo viên luôn chủ động tích hợp giáo dục STEM vào tất cả các hoạt động, từ giờ học trên lớp cho đến các buổi ngoại khóa và trang trí lớp học.

Cùng với những nỗ lực này, Đà Nẵng tiếp tục phát huy vai trò của cộng đồng trong việc xây dựng một môi trường học tập thân thiện và phát triển toàn diện, thực sự "lấy trẻ làm trung tâm". Ông Phan Hữu Dũng, Phó trưởng phòng GD&ĐT huyện Hòa Vang cho biết, tất cả các trường mầm non trên địa bàn đều được chú trọng đầu tư và trang bị đầy đủ các thiết bị, không chỉ phục vụ việc học mà còn tạo ra môi trường vui chơi an toàn, lành mạnh cho trẻ, hoàn toàn phù hợp với chuyên đề "Xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm". Trong học kỳ I năm học 2024-2025, Hòa Vang đã có 6 trường mầm non đạt tiêu chuẩn chất lượng giáo dục cấp độ 2 và chuẩn quốc gia mức độ 1, nâng tổng số trường mầm non công lập đạt chuẩn quốc gia lên 11/15 trường.



Nỗ lực tạo môi trường học tập, sinh hoạt an toàn, lành mạnh cho trẻ nhỏ

100% trẻ mầm non được đảm bảo an toàn về cả thể chất lẫn tinh thần

Tháng 1.2025, Trường Mầm non Hướng Dương (phường Hòa Hiệp Bắc, quận Liên Chiểu) đã vinh dự được UBND TP Đà Nẵng công nhận đạt chuẩn quốc gia. Nhà trường không ngừng nỗ lực xây dựng và duy trì một môi trường thân thiện, an toàn cho trẻ. Hằng năm, trường đều kịp thời bổ sung và nâng cấp các trang thiết bị dạy học, đáp ứng đầy đủ nhu cầu chăm sóc và giáo dục trẻ ở các độ tuổi. Nhờ đó, trong nhiều năm qua, 100% trẻ học tại trường đều được đảm bảo an toàn về cả thể chất lẫn tinh thần.

Cô Lương Thị Thủy Chung, Hiệu trưởng nhà trường cho biết: "Ban Giám hiệu luôn nhắc nhở đội ngũ giáo viên phải ân cần, gần gũi, chăm sóc trẻ tận tình, chu đáo, để trẻ tự tin, yêu trường, yêu lớp. Chúng tôi tuyệt đối không sử dụng bất kỳ hình phạt nào có thể làm ảnh hưởng đến thể chất và tâm lý của trẻ". Đặc biệt, đối với những khu vực dân cư còn khó khăn, đội ngũ cán bộ, giáo viên của trường luôn coi trẻ như con em của mình, tạo dựng niềm tin vững chắc và sự an tâm cho phụ huynh khi gửi trẻ.

Vào năm 2025, UBND TP Đà Nẵng đã ban hành Quyết định số 275/QĐ-UBND về việc tiếp nhận phi dự án bồi dưỡng kiến thức về dinh dưỡng học đường cho các trường mầm non tư thục trên địa bàn, do Đại học Tỉnh lập Nagasaki (Nhật Bản) tài trợ, với tổng mức viện trợ lên đến hơn 244,8 triệu đồng. Dự án được thực hiện trong khoảng thời gian từ tháng 1-3.2025, cụ thể: Giúp các nhân viên nấu ăn tại trường mầm non hiểu rõ hơn về trách nhiệm của mình trong việc chăm sóc bữa ăn hằng ngày cho trẻ; nâng cao trình độ và kỹ năng thiết kế, chế biến bữa ăn; hỗ trợ, góp phần hoàn thiện chất lượng dịch vụ chăm sóc và nuôi dưỡng trẻ tại các trường mầm non tư thục…

Tính đến tháng 12.2023, Đà Nẵng đã dành hơn 8 tỉ đồng để hỗ trợ cho hơn 29.400 trẻ hưởng chính sách trợ cấp đối với trẻ em mầm non là con của công nhân, người lao động làm việc tại các khu công nghiệp. Đồng thời, 38 cơ sở giáo dục mầm non độc lập cũng đã nhận được chính sách ưu đãi, hỗ trợ từ TP, đặc biệt là những cơ sở mầm non tư thục và dân lập nằm trong các khu công nghiệp, nơi có mật độ lao động cao.

UBND TP Đà Nẵng cũng đã thống nhất chủ trương rà soát và tham mưu cấp có thẩm quyền mở rộng đối tượng thụ hưởng chính sách phù hợp với các quy định tại Nghị định 105/2020/NĐ-CP ngày 8.9.2020 của Chính phủ, nhằm đảm bảo tính công bằng trong việc thực hiện chế độ, chính sách đối với trẻ em, giáo viên và các cơ sở giáo dục mầm non thuộc loại hình dân lập, tư thục. Điều này cũng nhằm bảo vệ và nâng cao công tác an sinh xã hội trên địa bàn TP. ■

CHỦ ĐỀ CÔNG TÁC GIA ĐÌNH 2025:

"Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng"

Bộ VHTTDL vừa ban hành Hướng dẫn triển khai công tác gia đình năm 2025, gửi đến các Bộ, ngành, tổ chức đoàn thể Trung ương và UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Chủ đề năm 2025 là "Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng", với các thông điệp chính: Gia đình hạnh phúc là nền tảng của quốc gia hạnh phúc; Đầu tư cho công tác gia đình là đầu tư cho phát triển bền vững; Hệ giá trị gia đình là nền tảng xây dựng hệ giá trị quốc gia; Gia đình là nơi hình thành, nuôi dưỡng và truyền tải giá trị văn hóa dân tộc; Xây dựng nhân cách con người Việt Nam bắt đầu từ giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình; Hạnh phúc tỏa sáng trong gia đình không có bạo lực; Hành vi bạo lực gia đình là vi phạm pháp luật; Phòng, chống bạo lực gia đình là trách nhiệm của toàn xã hội…

Văn bản cũng nêu rõ các nhiệm vụ trọng tâm trong công tác gia đình năm 2025, bao gồm: Triển khai các văn bản pháp luật và chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng Bộ VHTTDL; Rà soát, xây dựng và trình cấp có thẩm quyền ban hành các văn bản quy phạm pháp luật, quản lý, điều hành; Truyền thông, giáo dục và xây dựng chương trình tiếp theo; Báo cáo kết quả công tác phòng, chống bạo lực gia đình theo Luật; Kiểm tra, đánh giá tình hình triển khai công tác gia đình và tổng hợp kết quả thực hiện.

Trong công tác truyền thông, giáo dục, tiếp tục tuyên truyền về hệ giá trị gia đình trong thời kỳ mới; giáo dục đạo đức, lối sống trong gia đình; phòng chống bạo lực gia đình; thực hiện bình đẳng giới, bảo vệ trẻ em và phát huy vai trò người cao tuổi trên các phương tiện truyền thông. Các hoạt động nổi bật bao gồm: Tuyên truyền nhân Ngày Quốc tế Hạnh phúc (20.3) với chủ đề "Hạnh phúc cho mọi người"; Ngày Gia đình Việt Nam (28.6); Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình; Ngày Quốc tế Gia đình (15.5) và Ngày Thế giới xóa bỏ bạo lực với phụ nữ (25.11). Đồng thời, tổ chức các hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng phòng chống bạo lực gia đình theo quy định tại Nghị định 76/2023/NĐ-CP, cũng như chiến dịch truyền thông phòng, chống bạo lực gia đình.

Về sơ kết, tổng kết, xây dựng chương trình, thực hiện sơ kết Chiến lược phát triển gia đình Việt Nam đến 2030, Kế hoạch triển khai thực hiện Chỉ thị số 06-CT/TW về công tác xây dựng gia đình và tổng kết các mô hình phòng, chống bạo lực gia đình giai đoạn 2010-2025. Báo cáo kết quả công tác phòng, chống bạo lực gia đình theo quy định của Luật.

Về tổ chức thực hiện, Hướng dẫn đề nghị các cơ quan, tổ chức liên quan trực thuộc Bộ VHTTDL, cũng như UBND các tỉnh, thành phố tổ chức triển khai, tăng cường đầu tư cho công tác gia đình và chỉ đạo triển khai các giải pháp để xây dựng gia đình hạnh phúc.

HIỀN LƯƠNG

TIN THỂ THAO

CLB Hà Nội có HLV mới

Sau khi chia tay HLV Lê Đức Tuấn và bổ nhiệm tạm thời HLV Hoàng Văn Phúc, CLB bóng đá Hà Nội đã chính thức ký hợp đồng với HLV người Nhật Bản Makoto Teguramori sinh năm 1967, ông từng dẫn dắt U23 Nhật Bản và làm trợ lý HLV trưởng cho ĐT Nhật Bản vào năm 2014. Chiến lược gia này từng đưa U23 Nhật Bản lên ngôi ở U23 châu Á năm 2016, qua đó có vé dự Thế vận hội cùng năm.

Tại vòng đấu tới, khi CLB Hà Nội làm khách trên phố núi Gia Lai gặp HAGL, vị tân HLV trưởng sẽ có màn ra mắt. HLV Makoto Teguramori đã chính thức bắt tay vào công việc tại đội bóng Thủ đô từ ngày 17.2, cùng với trợ lý người Hàn Quốc Yi Chang Yeob. Với bề dày kinh nghiệm và triết lý bóng đá hiện đại, HLV Makoto Teguramori được kỳ vọng sẽ mang đến làn gió mới cho CLB bóng đá Hà Nội sau nửa đầu mùa giải có kết quả không như kỳ vọng.

S.V

Giải vô địch các đội mạnh toàn quốc Kickboxing

Giải sẽ được tổ chức từ ngày 1-10.4, tại Bà Rịa - Vũng Tàu. Các VĐV sẽ thi đấu theo thể thức đấu loại trực tiếp ở 3 nội dung Lowkick, Fullcotact và K1. Trong đó nội dung Lowkick gồm 12 hạng cân thi đấu của nam và 9 hạng cân thi đấu của nữ; ở nội dung Fullcontact là 10 hạng cân của nam và 7 hạng cân của nữ; ở nội dung K1 là 7 hạng cân của nam và 5 hạng cân của nữ.

Các tuyển thủ quốc gia sẽ về khoác áo địa phương thi đấu tại giải đấu này, hứa hẹn nhiều trận tranh tài hấp dẫn. Trong đó ở nội dung K1, đáng chú ý sẽ có sự tham gia tranh tài của võ sĩ Triệu Thị Phương Thủy. Cô vừa xuất sắc giành 1 HCB châu Á và giành 1 suất chính thức dự World Games, tổ chức tại Trung Quốc vào tháng 8.

SÂM CẦM

6 golfer dự Giải golf nghiệp dư châu Á - Thái Bình Dương

Giải đấu sẽ diễn ra từ ngày 6 - 9.3 tại sân Hoiana Shores, Quảng Nam. Việt Nam có 6 golfer đăng ký tham dự là Lê Chúc An, Nguyễn Viết Gia Hân, Anna Lê, Arena Trần, Nguyễn Vũ Hoàng Anh và Nguyễn Bảo Châu. Đây được xem là cơ hội quý giá để các golfer học hỏi và cọ xát với các tay golf nữ nổi tiếng thế giới, qua đó góp phần khẳng định vị thế của golf nữ Việt Nam trên đấu trường quốc tế. Chuẩn bị cho giải đấu quan trọng này, các VĐV của Việt Nam cùng ban huấn luyện sẽ có mặt tại sân Hoiana Shores từ cuối tháng 2 để tập luyện làm quen sân cũng như có sự chuẩn bị tâm lý tốt nhất.

Nhà vô địch giải sẽ nhận được lời mời tham gia ba giải major danh giá, bao gồm: AIG Women's Open, Amundi Evian Championship và Chevron Championship. Bên cạnh đó, họ cũng sẽ được mời tham gia các giải đấu uy tín như: Hana Financial Group Championship, ISPS Handa Australian Open, Giải vô địch nữ nghiệp dư (The Women's Amateur Championship) lần thứ 122 và giải Augusta National Women's Amateur.

N.N

VẬT CỔ TRUYỀN TẠO HIỆU ỨNG TRÊN MẠNG XÃ HỘI:

Sức sống mới từ những giá trị xưa

● **KHẢI HƯNG**

Những ngày đầu xuân Ất Tỵ 2025, mạng xã hội dậy sóng hình ảnh và video về các trận đấu vật cổ truyền. Từ những sới vật làng quê mộc mạc, tinh thần thượng võ của môn thể thao dân tộc này hồi sinh mạnh mẽ. Không chỉ đơn thuần là một trào lưu nhất thời, sự quan tâm của giới trẻ đối với vật cổ truyền cho thấy sức hút bền vững của những giá trị văn hóa ngàn đời.

Vật cổ truyền là môn thể thao có lịch sử lâu đời, gắn liền với đời sống sinh hoạt và tinh thần thượng võ của dân tộc. Ngay từ thời xa xưa, vật không chỉ là một hoạt động rèn luyện thể lực mà còn mang ý nghĩa sâu sắc trong việc hun đúc bản lĩnh, ý chí kiên cường của con người.

Vật cổ truyền thường xuất hiện trong các lễ hội làng vào dịp đầu xuân, nơi các đô vật thi tài giữa sự cổ vũ nồng nhiệt của dân làng. Trên sới vật, không phân biệt già trẻ, không quan trọng xuất thân, ai cũng có thể tham gia để thể hiện sức mạnh và ý chí bản thân. Những động tác kỹ thuật như đè, khóa, gài, lách… không chỉ thể hiện sự khéo léo mà còn mang đậm bản sắc văn hóa của từng vùng miền.

Thế nhưng, theo dòng chảy của thời gian, khi các môn thể thao hiện đại lên ngôi, vật cổ truyền dần bị mai một. Đã có lúc sới vật thưa vắng hơn, các giải đấu ngày càng ít đi, và những đô vật trẻ cũng không còn nhiều như trước. Tuy nhiên, sự bùng nổ của mạng xã hội đã thổi luồng sinh khí mới cho vật cổ truyền. Những video ngắn ghi lại các pha đấu mãn nhãn, các đòn thế đẹp mắt nhanh chóng thu hút hàng triệu lượt xem và chia sẻ trên các nền tảng như Facebook, TikTok, YouTube. Không ít người trẻ, sau khi xem các video về vật cổ truyền, đã tìm đến các lò vật để học hỏi và trải nghiệm.

Sự lan tỏa của vật cổ truyền trên mạng xã hội không chỉ giúp môn thể thao này tiếp cận với thế hệ trẻ mà còn mở ra cơ hội để đưa vật cổ truyền Việt Nam đến gần hơn với bạn bè quốc tế. Một số video thậm chí đã thu hút sự chú ý của khán giả nước ngoài, khiến họ tò mò và tìm hiểu về môn vật truyền thống của Việt Nam.

Chia sẻ với *Văn Hóa,* anh Đào Hồng Sơn, tuyển thủ jujitsu quốc gia đồng thời là "ông đô", "ông bầu" của lễ hội vật truyền thống làng Triều Khúc (xã Tân Triều, huyện Thanh Trì, Hà Nội) cho biết, nhiều VĐV quốc tế cảm thấy hứng thú với những video anh đăng tải trên trang cá nhân. "Tôi cũng mời chào các bạn bè quốc tế rằng nếu có dịp hãy đến Việt Nam tham dự lễ hội vật truyền thống, để so tài và để trải nghiệm văn hóa đặc sắc của đất nước ta", anh Sơn nói.

Một trong những lý do giúp hiệu ứng vật cổ truyền lan tỏa rộng rãi trong dịp đầu năm mới này là sự xuất hiện của một số VĐV nước ngoài. Đáng kể nhất là Zakhar Dzmitrychenka, đô vật người Belarus từng giành huy chương đồng giải vật cổ điển thế giới và được biết đến với biệt danh "Thần sấm" (Thor). Chính Đào Hồng Sơn đã mời VĐV người Belarus này về tham dự hội vật làng Triều Khúc. Cộng với những "kỳ hoa dị thảo" như Hiếu "khổng lồ" (VĐV Hà Văn Hiếu, cao 1m90, nặng trên 100 kg), Thanh Trúc (nặng 130 kg)… những video về các trận đấu thu hút hàng chục triệu lượt xem trên các nền tảng. Đó là cách thật hiệu quả để quảng bá giá trị văn hóa truyền thống đến những người trẻ và cả bạn bè quốc tế.



Các sới vật hội làng năm nay thêm phần sôi động với sự xuất hiện của những đô vật ngoại quốc
Ảnh: FBNV

Và đằng sau sự trỗi dậy của vật cổ truyền là những nỗ lực không ngừng nghỉ của các đô vật, huấn luyện viên và những người tâm huyết với môn thể thao này. Họ không chỉ duy trì hoạt động đào tạo, truyền dạy kỹ thuật mà còn tận dụng các nền tảng số để lan tỏa đam mê đến nhiều người hơn. Nhiều lò vật truyền thống tại Hà Nam, Bắc Ninh, Hải Phòng, Thanh Hóa... vẫn ngày ngày miệt mài đào tạo các thế hệ đô vật trẻ. Các thầy giáo, huấn luyện viên không chỉ dạy học trò cách vật mà còn truyền cho họ lòng tự hào về môn thể thao dân tộc. Bên cạnh đó, nhiều cá nhân trẻ tuổi như anh Đào Hồng Sơn cũng đang góp phần hồi sinh vật cổ truyền bằng những sáng tạo mới mẻ. Một số vận động viên trẻ thậm chí đã kết hợp các đòn thế vật truyền thống với những kỹ thuật hiện đại, tạo ra một phong cách thi đấu mới mẻ, hấp dẫn hơn với khán giả trẻ.

Vật cổ truyền không chỉ đơn thuần là một môn thể thao mà còn là một phần quan trọng trong bản sắc văn hóa dân tộc. Mỗi trận đấu vật không chỉ thể hiện sức mạnh cơ bắp mà còn là sự giao thoa giữa thể chất và trí tuệ, giữa truyền thống và hiện đại. Việc vật cổ truyền tạo hiệu ứng trên mạng xã hội là một tín hiệu đáng mừng, cho thấy giới trẻ Việt Nam đang ngày càng quan tâm hơn đến những giá trị truyền thống. Sự hồi sinh mạnh mẽ của vật cổ truyền trên mạng xã hội không chỉ đơn thuần là một hiện tượng nhất thời mà còn là dấu hiệu cho thấy những giá trị truyền thống đang dần lấy lại vị thế trong đời sống hiện đại. Hy vọng rằng, với sự hỗ trợ của công nghệ và sự chung tay của cộng đồng, vật cổ truyền sẽ không chỉ được bảo tồn mà còn tiếp tục phát triển, vươn xa ra thế giới, trở thành niềm tự hào của thể thao và văn hóa Việt Nam. ■

Hành trình truyền cảm hứng của Rick và Sven

● **Bài, ảnh: HUỲNH XINH**

Sự kiện "Đạp xe vì tương lai" vừa diễn ra tại TP.HCM có sự hiện diện của 2 thành viên đặc biệt, đó là hai công dân Hà Lan, Rick Keijzer (21 tuổi) và Sven Broekhuizen (25 tuổi) - những người đã hoàn thành hành trình đạp xe kéo dài 343 ngày, vượt qua 24 quốc gia, từ Hà Lan đến Việt Nam để truyền cảm hứng, những năng lượng tích cực về sự bền vững, niềm vui và lợi ích của việc đạp xe.

Đây là sự kiện do Tổng lãnh sự quán Vương quốc Hà Lan tại TP.HCM cùng với các cơ quan ban, ngành phối hợp với Hội Hữu nghị Việt Nam - Hà Lan TP.HCM, Hiệp hội Doanh nghiệp Hà Lan tại Việt Nam tổ chức, có sự tham dự của 400 người là đại diện các Sở, ban, ngành TP.HCM, cơ quan ngoại giao, các tổ chức môi trường và cộng đồng đạp xe. Mục đích của sự kiện là lan tỏa mạnh mẽ hơn nữa tinh thần đạp xe, hướng đến một TP.HCM nói riêng và Việt Nam nói chung xanh hơn, sạch hơn và bền vững hơn.

Sự kiện năm nay được chú ý đặc biệt khi có sự xuất hiện của Rick và Sven, những người đã gần 1 năm trên yên xe đạp, vượt qua 24 quốc gia, từ Hà Lan đến Việt Nam. Rick bắt đầu yêu thích đạp xe khi làm việc tại một cửa hàng xe đạp ở Moordrecht. Chuyến đi của anh bắt đầu khá tình cờ khi anh mượn xe đạp của mẹ để đi cùng Sven từ một trải nghiệm đơn giản, sau đó đã trở thành niềm đam mê và động lực để thực hiện chuyến đi đầy thử thách này. Còn Sven ban đầu xem đạp xe là một thói quen cần thiết để đi học, bất kể thời tiết ra sao. Tình yêu của anh dành cho thể thao sức bền bắt đầu từ một đề xuất ngẫu nhiên tham gia thi ba môn phối hợp (triathlon). Sau khi mua một chiếc xe đạp cũ, anh chưa bao giờ ngừng đạp từ đó.



Rick (phải) và Sven đã lan tỏa năng lượng tích cực về tình yêu thể thao và những lợi ích từ việc đạp xe

Ngày 10.3.2024, Rick và Sven rời quê hương Hà Lan với một mục tiêu đầy tham vọng, đó là đến Việt Nam hoàn toàn bằng xe đạp. Trên đường đi, họ đã băng qua nhiều địa hình khác nhau, từ các thành phố châu Âu hiện đại, những thảo nguyên bao la của Trung Á, đến những con đường tấp nập của Đông Nam Á.

Trên quãng đường gần 20.000 km qua nhiều quốc gia, sứ mệnh của Rick và Sven không chỉ là khám phá thế giới trên hai bánh xe mà còn gây quỹ cho Coop Africa, một tổ chức của Hà Lan chuyên hỗ trợ học sinh, nhân viên y tế, nông dân và doanh nhân nhỏ tại Kenya và Uganda bằng cách cung cấp xe đạp làm phương tiện di chuyển. Mục tiêu của họ là gây quỹ để giúp nhiều người có phương tiện tiếp cận các dịch vụ thiết yếu thông qua xe đạp.

Chia sẻ tại sự kiện với đông đảo những người đạp xe phong trào ở TP.HCM sau khi đã hoàn thành thử thách, Rick và Sven đã kể về câu chuyện của họ, việc học hỏi từ cộng đồng địa phương, truyền cảm hứng về tình yêu và những lợi ích từ đạp xe. Sven nói rằng khoảnh khắc lúc anh nhận ra mình sắp hoàn thành được mục tiêu khi gần đặt chân đến Việt Nam sẽ không bao giờ quên. Đây là một hành trình mà anh sẽ nhớ suốt đời.

Còn Rick thì hạnh phúc khi được hội ngộ với cha mẹ ngay trên đất Việt Nam sau gần một năm xa cách. Rick kể rằng, anh và người bạn đồng hành của mình đã ghi lại hành trình qua blog và mạng xã hội, chia sẻ những trải nghiệm, thử thách, vẻ đẹp thiên nhiên, các cuộc gặp gỡ văn hóa độc đáo tại những vùng đất đi qua. Rick hy vọng hành trình của họ sẽ truyền cảm hứng cho mọi người về tinh thần phiêu lưu, sự bền bỉ và niềm vui của việc đạp xe.

Có mặt tại sự kiện, Tổng lãnh sự Hà Lan tại TP.HCM Daniel Stork dành lời khen ngợi đến Rick và Sven về hành trình đã qua. Ông Daniel Stork cho rằng Rick và Sven đã trở thành nguồn cảm hứng, kêu gọi người dân tại TP.HCM và Việt Nam tham gia tích cực vào phong trào đạp xe để bảo vệ môi trường. Họ không chỉ đạp xe vòng quanh thế giới mà còn để lại dấu ấn tích cực, một hành trình vượt qua giới hạn, kết nối văn hóa và đóng góp cho cộng đồng.■

Đội tuyển xe đạp giành 1 HCB tại giải châu Á

Đội tuyển xe đạp Việt Nam vừa hoàn thành các nội dung thi đấu tại Giải xe đạp vô địch châu Á 2025 diễn ra ở Thái Lan với 1 HCB. Đội không chỉ hoàn thành mục tiêu cạnh tranh huy chương mà còn cho thấy tinh thần vượt khó, nhất là sau khi gặp sự cố cháy xe đạp và thiết bị liên quan trước khi ngày giải khởi tranh.

Đội tuyển xe đạp đường trường Việt Nam dự giải với 17 tay đua, trong đó nổi bật là các gương mặt ở hệ đội tuyển như: Nguyễn Thị Thật, Nguyễn Thị Thi, Nguyễn Thị Thu Mai, Lâm Thị Kim Ngân, Lâm Thị Thùy Dung, Phạm Lê Xuân Lộc, Nguyễn Tuấn Vũ. Các tay đua Việt Nam rất quyết tâm và đầu tư nhiều tâm huyết cho giải đấu này khi họ đã gạt bỏ niềm vui trong những ngày Tết để dành thời gian tập luyện, chuẩn bị.

Nhưng thật không may cho các tay đua khi trước ngày diễn ra giải, đội gặp sự cố cháy toàn bộ xe và thiết bị liên quan trong lúc di chuyển từ Bangkok đến địa điểm thi đấu là tỉnh Phitsanulok. Sự cố này đã ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý thi đấu của các tay đua, cũng như khả năng cạnh tranh thứ hạng tại các nội dung. Dù đã được nước chủ nhà Thái Lan cho mượn xe thi đấu cũng như sự "tiếp sức" từ Việt Nam nhưng Nguyễn Thị Thật cùng các đồng đội cũng gặp rất nhiều khó khăn trong việc làm quen, thích ứng với xe và thiết bị mới. Đua xe đạp là môn yêu cầu cao về sự đồng bộ giữa VĐV và trang thiết bị, đặc biệt là xe đua. Mỗi VĐV đều có xe chuyên dụng phù hợp với thể trạng (chiều cao, cân nặng…) và phong cách thi đấu của mình. Vì vậy, việc sử dụng xe mượn chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến yếu tố chuyên môn, khiến nhiều VĐV không thể phát huy hết khả năng.



Các tay đua nữ Việt Nam thêm một lần nữa vượt khó để giành tấm HCB châu Á

Nhưng vượt lên tất cả, các tay đua Việt Nam đã nỗ lực trong tập luyện và hoàn thành các nội dung tham dự. Tuấn Vũ, Xuân Lộc dù không có được thứ hạng và thông số tốt ở nội dung cá nhân tính giờ, nhưng cũng cho thấy sự cố gắng rất lớn. Các tay đua trẻ như Ngọc Thảo, Bé Hồng cũng đã có một giải đấu đáng nhớ từ những trải nghiệm và va chạm. Nguyễn Thị Thi, Thu Mai và Kim Ngân cũng đã thể hiện được năng lực chuyên môn khi góp công giúp Nguyễn Thị Thật bảo vệ tấm HCB. Bản thân Nguyễn Thị Thật đã cho thấy sự cố gắng rất lớn dù không được sử dụng "chiến mã" quen thuộc, cô chỉ thua tay đua chủ nhà Jutatic nửa thân bánh xe tại đích đến. Đây là tấm HCB thứ hai liên tiếp của Nguyễn Thị Thật tại giải, trước đó tay đua này đã giành 3 HCV vào các năm 2018, 2019 và 2023.

Theo Tổng Thư ký Liên đoàn Xe đạp - Mô tô thể thao Việt Nam Nguyễn Ngọc Vũ, nhóm đội tuyển mà tiêu biểu là Nguyễn Thị Thật, cũng như các tay đua ở đội U23 và đội tuyển trẻ đều đã thể hiện sự tiến bộ về chuyên môn. Cùng với đó, tinh thần tập luyện, thi đấu và vượt khó cũng rất đáng khen ngợi ở giải đấu này. Ông Vũ chia sẻ: "Điều làm ban huấn luyện thấy hài lòng là các VĐV rất nỗ lực, cạnh tranh sòng phẳng với những tay đua mạnh nhất của châu lục trong bối cảnh chúng ta có nhiều bất lợi như ít VĐV hơn. Cùng với đó, chúng ta thiếu trang thiết bị quen thuộc và sự cạnh tranh ở giải năm nay rất lớn".

Giải châu Á là bước chuẩn bị đường dài của xe đạp Việt Nam cho SEA Games 33 vào tháng 12. Những ngày thi đấu tại Thái Lan vừa qua phần nào giúp các tay đua Việt Nam có thêm sự thích nghi, thích ứng với địa điểm, cung đường thi đấu để biết thêm khả năng tranh chấp của mình tại kỳ đại hội cuối năm. Nhiều khả năng nội dung xe đạp đường trường của SEA Games 33 sẽ tiếp tục được tổ chức tại Phitsanulok hoặc cung đường đua có phần tương tự. Đây được xem như chút lợi thế vì các tay đua Việt Nam đã từng thi đấu, hiểu rõ hơn về đường đua để chuẩn bị tốt hơn cho kỳ đại hội này.

BẢO ANH

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

OSCAR 2025:

Tranh cãi việc sử dụng AI trong các phim được đề cử

● **MINH PHẠM**

Theo tờ *Variety*, có tới 4 bộ phim trong danh sách đề cử giải Oscar 2025 đã sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) theo nhiều cách khác nhau trong quá trình làm phim. Viện Hàn lâm Mỹ đang xem xét bắt buộc các phim tranh Oscar phải thông báo về việc sử dụng AI từ mùa 2026.

Đứng đầu danh sách những bộ phim sử dụng AI là *The Brutalist* - ứng cử viên hạng mục Phim hay nhất. Tiếp đến là *A Complete Unknown*, *Dune: Part 2* và *Emilia Pérez*. Các bộ phim này cũng đã sử dụng AI theo nhiều cách khác nhau trong quá trình làm phim.

Việc sử dụng AI trong các phim tranh giải như *The Brutalist* bị khán giả phản ứng. Dự án kể về kiến trúc sư người Hungary Laszlo Toth (Adrien Brody thủ vai). Để diễn viên có thể phát âm tiếng Hungary chính xác nhất có thể, ê kíp sử dụng phần mềm phát triển giọng nói (cho phép một người nói bằng giọng của một người khác) của Respeecher - công ty phần mềm của Ukraine. Đồng thời, họ ứng dụng công nghệ trí tuệ nhân tạo tạo sinh (Generative AI) nhằm thiết kế bối cảnh.

Trên các diễn đàn, một số người thể hiện sự thất vọng khi ê kíp viện lý do sử dụng AI nhằm hạn chế chi phí thuê các nghệ sĩ. Trong khi đó, AI tạo sinh học hỏi miễn phí những tác phẩm do con người tạo ra, nhưng các công ty công nghệ sở hữu nó không trả bất kỳ chi phí nào cho tác giả. Nhiều khán giả cho rằng ban tổ chức Oscar không công bằng khi *Dune: Part Two* không được đề cử hạng mục Nhạc phim xuất sắc vì tái sử dụng nhạc từ phần một, nhưng *The Brutalist* lại được tranh giải dù sử dụng AI trong phần hội thoại của các nhân vật.

Khi *The Brutalist* bị phát hiện đã sử dụng AI trong quá trình hậu kỳ, đạo diễn Brady Corbet đã đưa ra tuyên bố, một phần trong đó giải thích rằng công nghệ âm thanh AI Respeecher "chỉ được sử dụng trong quá trình biên tập hội thoại tiếng Hungary, cụ thể là để tinh chỉnh một số nguyên âm và chữ cái để đảm bảo độ chính xác. Không có ngôn ngữ tiếng Anh nào bị thay đổi". Ông nói thêm về Adrien Brody và Felicity Jones được đề cử giải Oscar cho hạng mục diễn xuất của bộ phim: "Diễn xuất của Adrien và Felicity hoàn toàn là của bản thân họ".



"The Brutalist", bộ phim đứng đầu đề cử ở hạng mục Phim xuất sắc nhất của Oscar 2025, đã bị phát hiện dùng AI để chỉnh giọng nói của nhân vật Ảnh: THE NEW YORK TIMES

AI Respeecher cũng được xác định trong phần giới thiệu cuối phim *Emilia Pérez*. Một công cụ khác liên quan đến AI là AudioShake, góp phần tách giọng hát của ca sĩ opera Maria Callas trong các bản thu âm những năm 1960, được sử dụng trong bản phối cho bộ phim tiểu sử về ca sĩ này.

Jennie Zeiher, chủ tịch Rising Sun Pictures, xác nhận tác phẩm tranh giải Phim hay nhất Oscar 2025, tác phẩm *A Complete Unknown* sử dụng Revize nhưng không tiết lộ chi tiết cụ thể. Còn đại diện phát ngôn của đơn vị sản xuất phim cho biết công nghệ này chỉ hỗ trợ ba cảnh quay toàn cảnh mà không liên quan đến diễn xuất hay sáng tạo bối cảnh.

Nhà sản xuất *Dune: Part Two,* bộ phim được đề cử giải Oscar 2025 ở năm hạng mục: Phim hay nhất, Quay phim xuất sắc, Âm thanh xuất sắc, Hiệu ứng hình ảnh xuất sắc, Thiết kế sản xuất xuất sắc, cũng thừa nhận đã dùng AI để làm màu mắt xanh cho các nhân vật thuộc tộc người Fremen, bởi "việc này tiết kiệm hàng trăm giờ làm việc", đại diện của nhà sản xuất phim thừa nhận.

Trước đó, nhiều đoàn phim tận dụng AI trong quá trình làm phim. Tại lễ trao giải Visual Effects Society Awards 2025 (VES), hạng mục Công nghệ mới nổi bật có sự góp mặt của phần mềm Revize từ công ty Rising Sun Pictures (Australia), được sử dụng trong *Furiosa: A Mad Max Saga* và nhiều tác phẩm. Đây là công cụ có khả năng thay thế gương mặt, chỉnh sửa nét diễn xuất, làm trẻ hóa và thay thế cơ thể.

Theo *Variety*, trước sự phát triển mạnh mẽ của AI, Viện Hàn lâm Khoa học và Nghệ thuật Điện ảnh Mỹ đang xem xét thay đổi quy định nộp đơn ứng tuyển phim tranh giải. Hiện viện chỉ cung cấp mẫu khai báo tự nguyện về việc sử dụng công nghệ này. Tuy nhiên, các lãnh đạo của ban tổ chức Oscar cho biết muốn tìm hiểu cách thức AI được sử dụng trong từng phim để đưa ra một số quy định bắt buộc từ Oscar 2026. Hội đồng Khoa học Công nghệ của viện đang soạn thảo văn bản khuyến nghị cho vấn đề này.

Giới chuyên môn nhận định việc nhận biết và phân biệt những gì đã được xử lý bằng AI trở nên khó khăn khi số lượng công cụ liên quan đến công nghệ này tăng cao. Theo *Variety*, sự phát triển của AI đặt ra nhiều câu hỏi về tiêu chí chấm giải Oscar. Một thành viên lâu năm của nhánh VFX thuộc Viện Hàn lâm nêu quan điểm cần có quy định rõ ràng về mức độ sử dụng, người khác cho rằng điều quan trọng là nội dung và thông điệp mà bộ phim mang lại, đảm bảo Oscar vẫn là giải thưởng tôn vinh giá trị cốt lõi của điện ảnh.

Giải thưởng thường niên của Viện Hàn lâm Khoa học và Nghệ thuật Điện ảnh Mỹ là một trong các sự kiện phim ảnh nổi tiếng và uy tín bậc nhất thế giới. Lễ trao giải Oscar lần thứ 97 được phát sóng ngày 2.3, danh hài Conan O'Brien sẽ là người dẫn chương trình. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Thật đáng lo ngại

● **LAM SA**

Ít nhất trong 15 năm qua, Mỹ đang phải hứng chịu một mùa cúm dữ dội và nghiêm trọng, với tỷ lệ bệnh nhân nhập viện ở mức cao chưa từng thấy. Ngoài bệnh cúm, số lượng lớn bệnh nhân mắc phải một số biến chứng tàn khốc nhất của bệnh.

Các chuyên gia cho biết, số trẻ em nhập viện tăng cao vì các biến chứng thần kinh bao gồm tình trạng não bị sưng nghiêm trọng dẫn đến hoại tử mô, một tình trạng gọi là bệnh não hoại tử cấp tính. Còn ở người lớn, có những trường hợp viêm phổi không mong muốn do siêu vi khuẩn gây ra có thể nặng thì bị hoại tử còn nhẹ thì để lại sẹo phổi làm giảm khả năng thở bình thường trong các hoạt động hằng ngày. Tiến sĩ John Lynch, chuyên gia về bệnh truyền nhiễm cho biết: "Có rất nhiều trường hợp viêm phổi do MRSA và viêm phổi do MRSA thực sự nghiêm trọng sau bệnh cúm, vì vậy chúng tôi gọi đó là tình trạng hoại tử, khi đó mô phổi bị phá hủy rất nhiều". MRSA là Staphylococcus aureus kháng methicillin, một loại vi khuẩn có thể chống lại nhiều loại kháng sinh có sẵn để điều trị nếu bị nhiễm trùng có thể gây tử vong.

Nhiễm trùng viêm phổi do vi khuẩn thường theo sau cúm, đặc biệt là ở người lớn tuổi. Theo các bác sĩ, mùa cúm năm nay diễn ra bất thường và thật đáng lo ngại, các bệnh viện đã quá tải do số lượng bệnh nhân nhập viên tăng cao kỷ lục. Tiến sĩ Ryan Maves, chuyên gia y khoa chăm sóc đặc biệt tại Trường Y khoa Đại học Wake Forest cho biết, cường độ của mùa cúm năm nay giống như đại dịch cúm năm 2009 do một loại virus mới H1N1 gây ra xuất hiện ở Mexico và lây lan nhanh chóng trên toàn thế giới.

Theo dữ liệu của CDC, tính đến thời điểm hiện tại đã có ít nhất 24 triệu ca mắc cúm, 310.000 ca nhập viện và 13.000 ca tử vong bao gồm ít nhất 57 trẻ em. Theo dự kiến, mùa cúm đạt đỉnh vào khoảng tháng 2. Tiến sĩ Jennifer Nayak, chuyên gia về bệnh truyền nhiễm nhi khoa tại Trung tâm Y tế Đại học Rochester cho biết: "Mùa virus này, 57 trẻ em đã tử vong vì cúm. Hầu hết các em đều chưa được tiêm vắc xin. Hãy nhớ rằng mỗi năm có khoảng 100 đến 150 trẻ em tử vong vì bệnh cúm. Đó là một con số khủng khiếp khi chúng ta có vắc xin có thể ngăn ngừa những hậu quả nghiêm trọng đó".

Thật đáng lo ngại và chúng ta không nên chủ quan với mùa cúm. Để hạn chế lây lan, chính quyền Mỹ khuyến cáo người dân tiêm phòng đầy đủ, hạn chế chỗ đông người. Đồng thời, các trường học phải đóng cửa cho học sinh và nhân viên nghỉ khi ghi nhận có sự gia tăng về số ca nhiễm bệnh. ■

Tai nạn máy bay tại Canada làm 18 người bị thương

Vụ tai nạn máy bay xảy ra tại sân bay quốc tế Toronto tại Pearson của Canada vào chiều ngày 17.2 (giờ địa phương) khiến ít nhất 18 người bị thương trong đó có 3 người đang trong tình trạng nguy kịch và chưa ghi nhận trường hợp tử vong nào. Chiếc máy bay của hãng hàng không Delta Airlines chở 80 người từ Minneapolis đã bị lộn ngược khi hạ cánh xuống sân bay Pearson và rơi cạnh nhà ga hàng không.

Video từ hiện trường cho thấy, máy bay bị lật úp trên đường băng phủ đầy tuyết khi nhân viên cứu hộ đang dùng vòi phun nước để rửa sạch. Máy bay bị tuyết từ cơn bão mùa đông tấn công Toronto vào cuối tuần che khuất một phần.

P.V